

[illegible]

[illegible]

Փ Ա Ր Ի Ձ

ՀԱՅ ԿՍՏԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՄԱՐԿԵԶՆԵՐ Լ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ ԵՒ Բ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍՅԱՆ

Մարտ 28, Ուրբաթ երեկոյն, նախաժողովրդական Հայ Դատի խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Դարարդի և Հայաստանի փառաբանական օգնությունների հարցում, որպես ճանաչողական հարց, քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Երբ ունենալու է Հայաստանի Տեղի Հայ Դատի, յստի, Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Լուս Իրանի միջազգային շրջանակներում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Ավերակ տապալումների ձեռք բերումը քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

Հայ Դատի անկախությունը խորհուրդում քննարկվեցին Հայ Դատի 21-րդ դարձնական տարեկանի, ապագայի տեսլականը:

ՀԱՅԵՆԵՐ ԳԻՄՈՒՆԵՐ

Լ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՎԻԼԵՐՈՒՄՆԵՐ

ՄԵԶ

Մարտ ամսուան վերջին շաբաթավերջին ընթացքին, Լուսնային Դարարդի վարչապետ ու միաժամանակ պաշտոնակատար նախագահ Լ. Պետրոսյան չէրը եղաւ Վիլերզգային քաղաքապետարանին:

Տեղեւոր քաղաքապետը՝ Ռեմոն Քերալը որ Մարտ 1-էն ի վեր կուրան էր այդ պաշտօնին, ճանդիտար ընտանեկանին մը աուաւ Եւրոպ, որ Մարտ 22-ին, Լուսնի հայ պաշտօնին լուսն մը ճարտարակները, մաս ճարտի ճարտ, դուրան էին աղէկ քաղաքապետարանի օրակէքը՝ երբ Լուսնային Պետրոսյան ժամանեց լուսնիկին մասը Եւրոպ: Իրեն Կուրցիկին, Հայաստանի Արարդի նախկին նախարար Ռաֆֆի Յովհաննէսեան, ու Դարարդի մասուն ներկայացուցիչը Հայաստանի մէջ՝ Ալեք Յարութեան, Խոմբի երբ պիտուրին Վարսանի Գրգորեան որ պարտաւոր ճաշ, որպաւ պարտաւոր մատուցեալ խոսքեր:

Հանդիպումը առաջին ճանդիտար լուսնային քաղաքապետի քրտանեցին մէջ որո, ժամանեցին, Պետրոսյան մաս մասին ներկայացուցիչներ, ճանդիտարի տեղեւոր, ու այդպէս կայանեց, Վիլերզգային նախկին քաղաքապետ ու Ռաֆի Քերալի միջոցով Քերալի քաղաքապետ Միլէի Քերալի ու այլ քաղաքապետարանի միջոցով:

Քերալ պարտաւոր ու ճարտարակներին երկրորդին ուղեւորներն էաւ, Լ. Պետրոսյան լուսնային տեղեւորները, Դարարդի ղեկավար ճարտի, որո լուսնային ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Ապա, նախկին քաղաքապետի պաշտօն մէջ Լ. որ ընդունեալներին ճարտարակներին, այս անգամ անորը ճարտարակներին երկրորդին Վիլերզգային ղեկավար ճարտի, որո լուսնային ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Լ. Պետրոսյան ղեկավար ճարտի, որո լուսնային ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Լ. Պետրոսյան ղեկավար ճարտի, որո լուսնային ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Լ. Պետրոսյան ղեկավար ճարտի, որո լուսնային ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Լ. Պետրոսյան ղեկավար ճարտի, որո լուսնային ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

ՀԱՐԵՆԻՔԻ ՌԵԿՈՂԻՄ ՄԵԶ

Մարտ 22-ին, Եւրոպ երեկոյն, Կրկնային ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Լուսնային ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Երկրորդ ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

ՀԱՐԵՆԻՔԻ ՌԵԿՈՂԻՄ ՄԵԶ

Երկրորդ ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Երկրորդ ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Երկրորդ ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Երկրորդ ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Երկրորդ ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

Երկրորդ ճարտի ճարտ քրտանեցին ճարտարակներին ու երեսօրեկներին կրան մեծ իր կառուց, շնորհ:

ԿՐԿՐԿԻ
ԱՊՐԻԼ 6
DIMANCHE
6 AVRIL
1997

ՀԱՐԱՇ

ՄԻՏՔ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍ

ԹԻՒ 225

LE NUMERO : 5,00 F.

ՀԻՄՆԱԿԻ՝ ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՆԱՔԵՆԱ (1925-1957)

Fondateur SCHEVARCH MISSAKIAN

ԾԻՒ ՏԱՐԻ - ԹԻՒ 19-087

HARATCH

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE-FONDE EN 1925
DIRECTRICE: ARPË MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE — 75010 PARIS
TEL.: 01.47.70.86.60 FAX : 01.48.00.06.70
C.C.P. PARIS 15069-82 E

ԲԱՃԱՆԴՐԱԿՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆրանսա : Տար. 1-100 ֆ. — Վերանմանակ : 560 ֆ.
Արտասահման : Տար. 1-400 ֆ. (ամբողջով առաքվում)
1-250 ֆ. (շաբաթական առաքվում) — Հայաստ : 5,00 ֆ.

72e ANNEE — N° 19.087

ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷՆ ԶԵՐՈՒ, ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷՆ ԱՆԿԻՆ

Երբեմն ժամանակը, որոնք համար բնական է առաջնորդող, միշտ յայտնվում էր մենք, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Բնական ժամանակը, որոնք համար բնական է առաջնորդող, միշտ յայտնվում էր մենք, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Ինչպե՞ս, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Երբեմն ժամանակը, որոնք համար բնական է առաջնորդող, միշտ յայտնվում էր մենք, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

1907-ին, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Ինչպե՞ս, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Երբեմն ժամանակը, որոնք համար բնական է առաջնորդող, միշտ յայտնվում էր մենք, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Ինչպե՞ս, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Երբեմն ժամանակը, որոնք համար բնական է առաջնորդող, միշտ յայտնվում էր մենք, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Ինչպե՞ս, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Մենք գրառումներ ենք անում, որոնք համար բնական է առաջնորդող, միշտ յայտնվում էր մենք, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Ինչպե՞ս, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Երբեմն ժամանակը, որոնք համար բնական է առաջնորդող, միշտ յայտնվում էր մենք, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Ինչպե՞ս, Սաթուր իր վերաբերման ճորճությամբ (1890-1964) :

Le coton ou le saint suaire du peuple

la vraie image de Michelet

Le coton joue un rôle fondamental dans le livre de Michelet, en ce qu'il constitue la trame même du texte, qu'il en est son matériau et qu'il donne à voir, qu'il révèle, au sens photographique, le portrait du peuple que l'auteur veut rendre, à la manière, dit-il, de Rembrandt(1). Le coton peut-être considéré comme un élément métonymique en ce qu'il développe le peuple et qu'il est la toile de fond du livre-tableau. En mentionnant l'importance cruciale du coton dans son livre, Michelet montre qu'il fabrique un livre qui n'est pas livresque mais qui produit l'image effective du Peuple, son portrait vivant, en lui donnant vie. Grâce au linge de coton, Michelet transforme le livre en une sorte de Véronique, il produit, à l'instar du Christ, un autoportrait qui « vera nous », faite de sang et de sueur(2).

*L'indicialité : la Véronique
« le linge de coton »*

Michelet réalise un vrai portrait de la France à partir de ce qu'il appelle une « conquête sur le vif », laquelle consiste à enquerre en considération des indices négligés par ceux qui ont des visions globales et généralisatrices rendues par les statistiques. Le coton constitue l'un des indices, il est, dans son apparente insignifiance, un révélateur historique, une chose « digne de toute attention ». Il surgit, et ce n'est sans doute pas par hasard, comme un exemple qui atteint l'exemplarité dans cette « conquête sur le vif », engendrant l'apparition et l'impression du vrai portrait du peuple, sa vera icona. Michelet refuse la valeur des chiffres, se distancie des statistiques qui présentent de faux portraits. Il préfère se pencher sur les indices pour déceler l'urgence de changements sociaux révélateurs du peuple. Le coton indice major, détiend, outre son pouvoir révélateur, une force motrice dès lors que son acquisition entraîne des changements à la fois esthétiques et éthiques. Apparemment insignifiant, l'usage du coton est une clef de lecture, un élément à prendre au sérieux, un phénomène « grave », que Michelet aborde d'emblée, c'est-à-dire dès le début de l'ouvrage, dans la dédicace à Edgar Quinet, ou moment où il présente tous les éléments constitutifs(3) du tableau qu'il élabore en prenant Rembrandt pour modèle, non sans avoir auparavant affirmé que lui-même et Quinet représentaient « les deux faces modernes du Peuple, et son récent avènement »(4). Ce qui autorise Quinet et Michelet à parler du peuple et en son nom est leur appartenance, le contact et la contiguïté qu'ils entretiennent avec lui. Ils en sont donc liés, en tant que double face, la face par excellence, comme la Véronique est elle-même, par un jeu de revers et de transposition, une double face donnant la gravure inimitable de LA face, celle du Christ(5). Ce qui caractérise cette face, ce en quoi elle se distingue du portrait, est son pouvoir métonymique. Louis Marin a montré que l'ordre indicial est cela même qui distingue la Véronique des autres portraits ou du portrait en général. Alors que le portrait relève de la représentation et se rattache à un ordre méta-

phorique, l'image du Christ, son impression correspond à l'inscription de « Dieu invisible dans le cœur ». Soulignant l'importance de l'impression qu'il considère comme une « notation-pivot », Louis Marin ajoute : « la seule relation possible de l'image invisible spirituelle à l'intérieur de l'homme ne saurait être iconique par métaphore ou transfert représentatif, mais d'inscription et de gravure, par contact indicial »(6). L'ouvrage de Michelet, qui consiste justement en la recherche de l'image intérieure cachée par la forme extérieure(7), procède de l'ordre indicial, tel que la définit Peirce et, à sa suite, Omar Calabrese dans une analyse de la Véronique de Zurbaran(8). Michelet en tant qu'il se fonde sur la mémoire et sur l'indice (particulièrement celui du coton) considéré comme clef de lecture de l'histoire, réalise une image indiciale : « l'image indiciale fonctionne comme substitut de l'objet de référence parce que cet indice prend métonymiquement la place de l'objet (l'impression porte l'auteur de celle-ci) »(9). Michelet présente un livre portrait, la face du peuple, par un processus métonymique, mettant en contiguïté le livre, l'auteur et même, d'une certaine manière le Christ, ainsi que le lecteur, le peuple ou la France. A l'instar du Christ, dont il a l'imitation en tant qu'il ne craint du reste pas de se comparer(11), Michelet, prétend donner, sur le mode même du rachat, parce qu'il est en contact direct avec lui et qu'il a souffert comme lui, la vraie image du peuple : « Et moi, qui en suis sorti, moi qui ai vécu avec lui, travaillé, souffert avec lui, qui plus qu'un autre ai acheté le droit de dire que je le connais, je viens poser contre tous la personnalité du peuple(12). Au fondement du livre se trouve la mémoire, des souvenirs tels que l'imitation, le Musée des Monuments français, son ami Poinso et l'atelier de typographie, souvenirs de base que Michelet appelle des « impressions d'enfance », expression qu'il faut prendre à la lettre, dans son rapport intime avec l'imprimerie elle-même liée à l'activité du tissage. La dédicace à Quinet constitue une interprétation, ou une citation cryptée de l'avertissement au lecteur de Montaigne, ce qui est une manière pour Michelet, d'affirmer la matérialité de son livre autoportrait auquel il apporte un supplément de matérialité en affirmant que le livre est, avant tout, un objet de fabrication : « Avant de faire des livres, j'en ai composés matériellement ; j'ai assemblés des lettres avant d'assembler des idées »(13). Cet assemblage des idées et des lettres trouve son équivalent dans le tissage.

Le tissu du texte

L'expérience à la base de l'écriture, le travail de composition typographique exercé par Michelet enfant se situe dans un lieu, l'atelier, une cave sombre dans laquelle travaille également une araignée. Loin de considérer l'animal comme une créature répugnante ou inquiétante, Michelet le décrit bien plutôt comme un modèle et un compagnon de travail, l'« araignée laborieuse » se trouve inmanquablement dans l'atelier, travaille près de Michelet et plus que lui(14).

L'aspect positif du travail de l'araignée devient transposé, par la suite, dans l'activité du tissage et de la filature à laquelle Michelet fait référence dans la 3ème partie du livre, au IIème chapitre intitulé « De l'association »(15). D'emblée, l'association se trouve exemplifiée par le travail de l'entrelacs, celui du fillet de pêche normand qui apparaît comme modèle historique, esthétique, social et même psychologique de l'association. C'est la trame de la France à jamais imprimée dans la tapisserie de Bayeux à laquelle il faudrait redonner vie. La tapisserie se trouve convoquée, par sa figure et par sa matière, pour exhorter la France industrielle à vaincre le machinisme de l'Angleterre, comme Guillaume avait vaincu Harold. En incluant le matériau et le style,

par
Chaké MATOSSIAN
Docteur en philosophie et théorie
de la communication
Professeur à l'Université Nouvelle
de Lisbonne

Michelet augmente considérablement la portée de l'utilisation référentielle de la tapisserie qui n'est pas tant là pour servir d'illustration que pour réapparaitre, vivante, dans sa texture et s'entrelacer ainsi à la texture du texte, montrer, par la matière, le propos du livre, par l'artisanat de la broderie, l'artisanat typographique.

Michelet attribue dignité et noblesse au travail de la tapisserie, il en fait une activité manuelle valorisée socialement et esthétiquement en ce qu'elle est produite par des « femmes distinguées »(16). Simultanément, il établit une ressemblance entre la tapisserie et son travail de compositeur typographe, ce qui lui permet, d'une part, d'affirmer que l'imagination reste libre et se développe par ce genre d'activité manuelle qui n'exige ni concentration ni force(17), et, d'autre part, plus subtilement, d'amplifier la typographie, de lui donner, au sens propre, ses lettres de noblesse. La distinction accordée au travail typographique par le détour du tissage, activité noble et stimulus de l'imagination, pourra, par la suite, être étendue à tout le travail artisanal dont tous les domaines relèvent, pour Michelet, du même principe. La référence à la tapisserie de Bayeux permet en outre d'insister sur la prédominance de l'image dans la pensée et le travail d'écriture. Le travail typographique, en tant qu'il ressortit au tissage, permet à Michelet de parler à « son incapacité musicale » en s'appropriant, par le détour d'un rythme arachnéen et d'un local dont l'obscurité encourage l'imagination, le chant quasi inaudible ou franchement muet des *lollards*, un chant chanté « en esprit » qui ne peut donc plus trahir aucune « incapacité musicale »(18). Michelet rapporte la naissance du chant du *lollard* au rythme créé par le mouvement des tisserands dans un lieu sombre, « les caves misérables de Lille et de la Flandre », qui deviennent, par ce « chant pauvre et simple, petit chant de nourrices », l'équivalent d'une église : « La cave est une église. Semblable au tissage, la typographie ne peut

done que soutenir le « mouvement spirituel », tout comme l'atelier de typographie, semblable à celui des *lollards*, favorise, par ses ombres, l'imagination et le rêve, au contraire des vastes ateliers anglais aveuglant les hommes de leur lumière crue(19). Le tableau peint par Michelet, un tableau d'ombres à la Rembrandt représentant la France dans une nudité supportable bien qu'il s'agisse d'une anatomie, apparaît indissociable du lieu dans lequel il se peint et qui ressemble au tableau. L'atelier du peintre Michelet se trouve reproduit dans le tableau du portrait de la France qui est aussi un portrait de Michelet. De même, parallèlement, tous les mauvais portraits de la France, cette succession de tableaux cruels et hypercruels sont, eux aussi, la transposition du lieu dans lequel ils ont été peints, ils sont faits dans des ateliers où règnent la haine et l'ennui, où il est devenu impossible de rêver et où, tout simplement, on ne peut plus voir. Ce sont des tableaux réalisés dans des lieux où il n'y a plus de vision possible, des tableaux peints par des yeux blessés qui renvoient une image cruelle. La différence qui existe entre les ateliers de tissage est la même que celle existant entre des ateliers de peinture, et les toiles tissées qui en procèdent témoignent de cette différence, comme en témoignent les toiles peintes.

Le coton : preuve du réel

Plus qu'un phénomène extérieur qui serait pris en considération dans l'analyse historique, le coton fait partie du peuple, c'est-à-dire aussi du portrait du peuple présenté dans le livre. Lorsque Michelet prétend donner le vrai portrait du peuple, il est confronté à la question du nu. Le modèle à peindre, le peuple (la France), est-il nu ? Est-il vraiment aussi nu que le veulent tous ces mauvais peintres-écrivains qui le représentent sans le connaître ? Si Michelet considère l'usage du linge de coton comme un événement crucial, c'est parce que le coton fait partie du portrait au sujet duquel il faut décider entre le nu et l'habillé. L'erreur des auteurs français consiste à avoir peint la France nue. Comme le coton, le nu est un indice « grave » : « La France a cela de grave contre elle, qu'elle se montre nue aux nations. Les hautes, en quelque sorte, restent vêtues, habillées »(20).

Une opposition s'établit entre les mauvais portraits, ceux qu'exécutent des peintres qui, ne voulant pas rendre le réel, peignent de l'hypercruel, et le vrai portrait du peuple réalisé dans le livre. Le coton intervient comme preuve de réalité dans cette opposition qui renvoie à la question esthétique — et contemporaine de Michelet — de la représentation du réel, du réalisme. C'est après avoir souligné son intérêt pour le coton — indice apparemment insignifiant — que Michelet critique la nudité de la France dans les portraits hypercruels qui exhibent les défauts de la peau. L'articulation du texte, le fait que la référence au coton précède le refus de la nudité, met en évidence une opposition coton/peau dans laquelle le coton dépasse le rôle économique et acquiert une valeur esthétique. Alors même que les mauvais peintres montrent une nudité monstrueuse à laquelle ils donnent le nom de « peuples », dans la réalité, dans les faits, ce peuple est en train de se vêtir de coton, il est habillé. L'acquisition du linge de coton — fait économique « grave », réparable (vers 1842?), observable et visible — apparaît donc comme l'élément principal permettant de dénoncer les portraits anamorphiques et monstrueux du peuple.

Le peuple, — c'est-à-dire la France —, essentiellement paysan sue et saigne (21) et, par un phénomène de contagion, la vision de ces souffrances provoque, elle aussi, la sueur sur le front de l'observateur(22).

L'effet magique ou l'efficacité du coton

Le coton occupe une place fondamentale en ce qu'il constitue le support de l'image du réel, qu'il est la condition de

sa visibilité. L'acquisition du coton est cela même qui rend visible l'idéal démocratique mis en place par la Révolution française, faisant du peuple un idéal du Christ, unique et souffrant pour l'éternité (23). La visibilité du peuple, l'apparition de son portrait sur le linge de coton, procède d'une certaine magie et donne lieu à des effets thérapeutiques.

L'acquisition du coton surgit comme un événement instantané, brutal, un choc dont la seule explication réside dans l'explicable magie de la sonorité d'une formule déclanchant la consommation et le mouvement vital :

«La filature était aux abois. Elle étouffait; les magasins crevaient, nul écoulement. Le fabricant terrifié n'osant ni travailler, ni chômer sans ses dévorantes machines; l'usure ne chôme pas; il faisait des demi-journées, et il encombraient l'entassement. Les prix baissaient, en vain; nouvelles baisses, jusqu'à ce que le coton fut tombé à six sols... Là, il y eut une chose inattendue. Ce mot six sols, fut un réveil. Des millions d'acheteurs, de pauvres gens qui n'achetaient jamais, se mirent en mouvement. On vit alors quel immense et puissant consommateur est le peuple, quand il s'en mêle. Les magasins furent vidés d'un coup. Les machines se remirent à travailler avec fureur; les cheminées fumèrent...» (24).

L'allitération opère la jonction des deux termes en un seul mot, «ce mot six sols», dont la sonorité fait le sens et provoque une réaction chez le peuple, toujours sensible aux effets sonores, comme ceux des rimes, par exemple, qui peuvent se vider de sens au point d'aboutir au concret. Ainsi, la rime entre Marat et Garat engendre-t-elle une association adéquate quant à la sonorité mais incongrue quant à l'Histoire, montrant le pouvoir prédominant du son sur le sens (25).

Une fois acquis, le linge de coton a des effets esthétiques et purificateurs. Michelet repère, dans son apparition et son utilisation, une évolution des mœurs, de l'hygiène et du goût dont la femme est l'agent principal. La femme, en achetant du linge de coton, éloigne doublement le mari de la débauche: d'une part, elle canalise l'argent que le mari aurait dépensé au cabaret et, d'autre part, elle piège le mari, le capture, grâce au décor plus coquet du foyer transformé en «petit intérieur» propre, attachant, agréable, le dispensant d'aller au cabaret (26). C'est également à travers la robe de coton de la femme que la France est ressuscitée: «Toute femme portait jadis une robe bleue ou noire qu'elle gardait dix ans sans la laver, de peur qu'elle ne s'en allât en lambeaux. Aujourd'hui, son mari, pauvre ouvrier, au prix d'une journée de travail, la couvre d'un vêtement de fleurs. Tout ce peuple de femmes qui présente sur nos promenades une éblouissante iris de mille couleurs, naguère était en deuil». Parallèlement à la résurrection, s'opère la catharsis, l'accès de l'homme à la moralité, à la dignité, par la nécessité de faire correspondre son intérieur à la beauté nouvelle de son enveloppe extérieure: «l'habit impose à celui même qui le porte; il veut en être digne, et s'efforce d'y répondre par sa tenue morale» (27).

Le coton devient, par conséquent, au sens littéral, la trame du tableau, du fond et de la trame du livre qui se veut le portrait du peuple. Le coton, support du portrait du peuple, le met en présence, le rend visible:

«Ces changements qu'on croit fugitifs, ont une portée immense. Ce ne sont pas là de simples améliorations matérielles, c'est un progrès du peuple dans l'extérieur et l'apparence, sur lesquels les hommes se jugent entre eux; c'est, pour ainsi

parler, l'égalité visible. Il s'élève par-là à des idées nouvelles qu'autrement il n'atteignait pas...» (28).

En se vêtant, le peuple imprime son portrait, fait de sueur et de sang, et révèle l'idéal de fraternité et d'égalité. Le livre, par lequel Michelet rhabilite le peuple que les mauvais peintres veulent présenter dans une nudité monstrueuse, le livre donc, équivaut, du même coup, au coton. Non seulement le livre devient le vêtement du peuple, mais il entretient un rapport direct, métonymique avec le coton puisqu'il se base sur la lecture indicielle de l'acquisition du coton. Le livre, intitulé *Le Peuple*, apparaît comme le linge sur lequel se présente la réalité du peuple, son vrai portrait, marqué de sueur et de sang. Opérant l'association entre le Christ, le peuple, la France et lui-même, Michelet offre ainsi un livre linge qui procède du contact direct avec le peuple, un suaire portant la vraie image. Le produit dans le contexte démocratique post-révolutionnaire, le modèle indépassable de tout portrait qu'est le saint suaire, il fabrique une image réelle et réaliste qui s'impose et agit, pour cela-même qu'elle ressortit à la Véronique, comme un modèle simultanément esthétique, moral et spirituel.

(1) Michelet, *Le Peuple*, Introduction et notes par Paul Viallaneix, Paris, Garnier-Flammario, 1974, p. 63 : «...il faut des yeux froids à cette douce lumière, des yeux pour voir dans l'obscur, dans le petit et dans l'humble, et le cœur aussi aide à voir dans ces recueils du foyer et ces ombres de Rembrandt».

(2) Cf. par exemple, la définition qu'en donnait Antoine Furetière : «Véronique, est aussi un tableau ou image de la face de Notre Seigneur peinte sur un mouchoir, telle qu'elle se peignit sur celui de Ste. Véronique, qui était une femme de Jérusalem qui donna à Jésus-Christ le voile de toile qui lui couvrait la teste pour s'essuyer le visage tout couvert de sang & de sueur, quand on le menoit au Calvaire. Cette image a été apportée à Rome du temps de Vespasien; et on dit qu'elle guérit Tite de la laderie, si-tôt qu'il l'eut regardée. Nicod tient que ce mot vient de vera icon ou vraie image». Dictionnaire Universel, Chez Arnout et Reinier Leers, La Haye, 1690, t. III.

(3) *Le Peuple*, p. 59. Il importe, dans le cadre de notre analyse, de citer le passage en question : «Mon enquête sur le vif m'apprit de même beaucoup de choses qui ne sont point dans les statistiques. J'en citerai une, que l'on trouvera peut-être indifférente, mais qui pour moi est importante, digne de toute attention. C'est l'immense acquisition du linge de coton qu'on fait les ménages pauvres vers 1842, quoique les salaires aient baissé, ou tout au moins diminué de valeur par la diminution naturelle du prix de l'argent. Ce fait, grave en lui-même, comme progrès dans la propriété qui tient à tant d'autres vertus, l'est plus encore en ce qu'il prouve une fixité croissante dans le ménage et la famille, l'influence surtout de la femme qui, gagnant peu par elle-même, ne peut faire cette dépense qu'en y appliquant une partie du salaire de l'homme. La femme, dans ces ménages, c'est l'économie, l'ordre, la providence. Tout influence qu'elle gagne, est un progrès dans la moralité».

(4) *Le Peuple*, p. 57.

(5) Cf. Louis Marin, «Masque et portrait: sur la signification d'une image et son illustration au XVIIIe siècle», Rencontres de l'Ecole du Louvre - Image et signification, Paris, La Documentation française, 1983, p. 169 : «la toile-masque du portrait impossible devient par impression à son revers (et je souligne le terme) le portrait lui-même: instant d'identification, par contact et impression, du visage et du masque, instant qui cons-

titue le portrait. Le portrait est un masque et un visage, c'est un visage devenu portrait par "masquage" et c'est en retournant la toile imprimée par le visage que le roi d'Edesse pourra contempler le divin portrait, qu'il verra alors au revers de toile devenu endroit comme l'intérieur du "masque". Son geste réalisera ce qu'effectue toute réflexion catoptrique, mais avec ce supplément que ce qui est vu n'est pas l'extérieur d'une face, le découvert d'un visage mais le creux d'un masque».

(6) Op. cit., p. 170.

(7) *Le Peuple*, p. 63. «Celui qui se contente de voir l'extérieur, de peindre la forme, ne saura pas même la voir : pour la voir avec justesse, pour la traduire fidèlement, il faut savoir ce qu'elle couvre; nulle peinture sans anatomie».

(8) C. S. Peirce, Textes fondamentaux de sémiotique, Paris, Klincksieck, 1987, p. 30 : «des représentations dans la relation à leurs objets consiste en une correspondance dans les faits; nous appellerons ces représentations des indices ou signes et encore : je définis un indice comme étant un signe déterminé par son objet dynamique en vertu de la relation réelle qu'il entretient avec lui». Cité par O. Ducrot et T. Todorov, Dictionnaire encyclopédique des sciences du langage, Paris, du Seuil (points), 1972, p. 115.

Examinant les variantes de l'image divine, Omar Calabrese note qu'elles assument à l'effigie une nature et un rôle différents selon diverses fonctions classées, à la suite de Peirce, en trois fonctions de l'image qui suivent la gradation des trois niveaux du signe (Primarité, Secondarité, Tertiarité): iconique, indicielle et symbolique liées, respectivement, à la magie, à la mémoire et au culte. Cf. *La Véronique de Zurbaran*, in La Part de l'Œil, (Médecine et Arts visuels), n° 11, Bruxelles, 1995, p. 22.

(9) Omar Calabrese, *Ibid.*, p. 23.

(10) *Le Peuple*, p. 67 : «Très solitaire et très libre, laissé tout à fait sur ma foi par l'indulgence excessive de mes parents, j'étais tout imaginaire. J'avais lu quelques volumes qui m'étaient tombés sous la main, une Mythologie, un Boileau, quelques pages de l'Imitation. (...) Comment dire l'état de rêve où me jetèrent ces premières paroles de l'Imitation? Je ne lisais pas, j'entendais... comme si cette voix douce et paternelle se fût adressée à moi-même... Je vois encore la grande chambre froide et démeublée, elle me paraît vraiment éclairée d'une lueur mystérieuse... Je ne pus aller bien loin dans ce livre, ne comprenant pas le Christ, mais je sentis Dieu».

(11) Michelet compare son lieu de naissance à l'Arche sainte; cf. *Le Peuple*, p. 65 : «Je suis né en 1798, dans le chœur d'une église de religieux, occupée alors par notre imprimerie; occupée, et non profane; qu'est-ce que la Presse, au temps moderne, sinon l'Arche sainte?». Plus loin, il se présente, en tant que fils de son père, comme sauveur; cf. p. 69 : «Mais la loi avait toujours été grande dans notre famille: d'abord la loi grande dans mon père, à qui tous s'étaient immolés; puis la loi en moi; moi, je devais tout réparer, tout sauver...».

(12) *Le Peuple*, p. 63.

(13) *Le Peuple*, p. 58.

(14) *Ibid.*, p. 68.

(15) *Le Peuple*, p. 210.

(16) *Le Peuple*, p. 66 : «J'ai connu plusieurs femmes distinguées qui disaient ne pouvoir bien penser, ni bien causer, qu'en faisant de la tapisserie». Michelet notait par ailleurs, dans son Journal, le 18 juillet 1842 : «Le travail des mains, je l'ai éprouvé, est une grande animation pour l'esprit, du moins pour l'imagination. Mme Dumesnil avait besoin, pour donner

à la pensée toute son activité, de faire de la tapisserie. On se trompe, quand on croit que la plupart des métiers entraînent l'Intelligence». Cité par J. Richer, *Julien Michelet et Albert Dürer*, La Gloire de Dürer - Colloque de Nice, Paris, Klincksieck, 1974, p. 190.

(17) C'est par là également que Michelet insiste sur son lien à Rousseau lorsqu'il écrit : «...ainsi qu'on le sait, aimait broder : écartant des Pays-Bas, dans sa chambre humide, à les mains occupées, mais pensée libre: le travail manuel est une condition de la libre pensée, comme savait Jean-Jacques Rousseau». Cours, Collège de France, (Publiées par Paul Viallaneix), Paris, Gallimard, 1995, t. pp. 449-450.

(18) *Le Peuple*, p. 99 : «Les tissages mystiques du moyen âge furent écartés sous le nom de lollards parce qu'en effet tout en travaillant, ils lollaient, chantaient à voix basse, ou du moins en esprit, que que chant de nourrice. Le rythme de la navette, lancée et ramenée à temps égal, s'associait au rythme du cœur; le soir, se trouvait souvent qu'avec la toile, s'écartaient, aux mêmes nombres, un hymne aux complètes».

(19) *Le Peuple*, p. 100 : «Ces vastes nœuds blancs, tout neufs, inondés de lumière, blessent l'œil accoutumé aux ombres d'un logis obscur. Là, nulle de curité où la pensée se plonge, nul air sombre où l'imagination puisse suspendre son rêve; point d'illusion possible, sans tel jour, qui sans cesse avertit durement de la réalité».

(20) *Le Peuple*, p. 60.

(21) *Le Peuple*, p. 84 : «Songeons qu'à des siècles durant, les générations ont vu là la sueur des vivants, les os des morts leur épargne, leur nourriture...». Cf. aussi, p. 82 où Michelet recourt à la métaphore du naufrage : «Comme le pauvre naufragé qui touche le rivage s'y attache, nous, toujours le flot l'emporte en mer; il reprend encore, et s'y déchire, et il résiste, mais moins le roc de ses mains se glantes».

(22) *Le Peuple*, p. 82 : «Ces mots de pauvre épargne, le paysan achète, en simples mots qu'on dit si vite, cache bien tout ce qu'ils contiennent de vaux et de sacrifices, de mortelles prières ? La sueur vient au front, quand on observe dans le détail les accidents vers, les succès et les chutes de cette lutte obstinée, quand on voit l'invisible effort dont cet homme misérable a été lâché, repris la terre de France...».

(23) *Le Peuple*, p. 75 : «Français, de toute condition, de toute classe, et de tout parti, retenez bien une chose, vous n'avez sur cette terre qu'un ami sûr, c'est la France. Vous aurez toujours, par-dessus la coalition, toujours subsistante, des tyrannies, un crime, d'avoir, il y a cinquante ans, voulu délivrer le monde. Loin n'ont pas pardonné, et ne le pardonneront pas. Vous êtes, comme Français, condamnés d'ensemble. Par-devant l'Europe, la France, saexple, n'aura jamais qu'un seul nom, inextinguible, qui est son vrai nom éternel : la Révolution».

(24) *Le Peuple*, pp. 96-97.

(25) «Chose puérile, qu'on hésite à dire, mais qui peint la légèreté aveugle des haines, ou mêlant volontiers dans les imprécations publiques (pour la rime peut-être) les noms de Marat et Garat: les Girondins confondaient avec l'apôtre du meurtre cet homme faible et doux, et à ce moment même, voulait venir à son aide et traiter avec eux». Histoire de la Révolution française, Livre XII, ch. III, Paris, Robert Laffont (Bouquins), 1979, p. 311.

(26) *Le Peuple*, pp. 59-60, note 1.

(27) *Le Peuple*, p. 97.

(28) *Le Peuple*, p. 97.

ուջ երթալով Մինսկի խումբի երբեմնախաղաչութեան, Հայաստան տղասարձակած է չորս աղբրեջանցի զինուորականացի 10 բանտարկեալներ:

Centre de Vacances de la Croix Bleue des Arméniens de France Bellefontaine (Jura)

Տեղիկի Պատվիրակ Տատարեան,
Տէր և Տիկին Գարգիլ Տէր - Գարգաւ-
եան և զաւակը,
Տէր և Տիկին Ժողով Պաշտօնաւոր և զա-
ւակները,
Տէր և Տիկին Ժողով Պաշտօնաւոր և զա-
ւակները,
Սպիտակ իւր Գաւառ,
և բնակարանային պարագայները
խոր ցաւով իր ծանօթանալով իրենց ա-
մառանքին, չոր, մէջ - չոր, քաղաքին և
ազգականներին՝

ՅԱՐՈՒՐԻՒՆ ՏԱՏԱՐԻԱՆԻ

Ժողովի որ պատահեաւ Սպիտակ մէջ, 90
տարեկանին։

Յուզականորէն իր կատարել
Արթուր, Սպիտակ 11, Ժողով 16-ին Շախի
Ս. Գրիգոր Լուսաւորի եկեղեցին
6, rue du Père Komitas, 92370 Chaville
ուրիշ Ժողովի իր քաղաքային Վերաբերել
դերձեցանալով Ժողով 17-ին։

Ոչ ծաղիկ, ոչ ծաղիկաւոր
Փոխան ծաղիկի նախկին ազգային
Հաստատութեան։

Որիկ մանազ ցրտանալ չլիցալով իր
խնայողի ներկայիս իրեն աչք ընտանի
«ՇԱԽԱՆ» - Սեր ցաւականութեանը
Տիկին Պատվիրակ Տատարեանի և բնա-
միտին։

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻԲ

Յիմանալով Կապույտ Ուրիշ ելնէ Բի-
զանք մանաւորը շարժականութեան
ստացան է քանակ ծաղիկաւոր Վերաբերել
Փոխանակ մասնակցութեանը Տէր և
Տիկին Ժողով Պաշտօնաւոր և Տիկին
Ստարիկի Վերաբերել 500-ական ժր։

Կապույտ Ուրիշ Սեր - Ժողովի Զ. Շախի
մասնակցորէն շարժականութեան ստա-
ցան է Տիկին Ստարիկի Վերաբերել 200
Փոխան և Տէր և Տիկին շարժականութեան
Ստարիկի 100 ժր. Վախի Ստարիկի
մասնակցութեանը։

Կապույտ Ուրիշ Սեր Տ. Տեղիկի Պատվիրակ
մասնակցորէն շարժականութեան ստա-
ցան է Տիկին Ստարիկի Վերաբերել 100
Փոխան իր ընտանիքին։ Տեղիկի Պատվիրակ
նախ մասնակցութեանը, իր խոր ցաւով
ցաղիկները իր խոր ցաւով ծաղիկներին
բնակարանային պարագայներուն։

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

Section St-Jérôme «Djavo Chant»
de Marseille

Venise

Une des plus belles villes du monde
Ses Ilots, le Pont des Soupirs,
la Place et la Basilique St-Marc etc...

Départ Mercredi soir 7 Mai
Place de la Rotonde Diran Tekian
St-Jérôme

Retour Dimanche soir 11 Mai

P.A.F. 1.400 F. transport en autocar
grand tourisme, hébergement en hôtel***
pour 3 nuits en demi-pension, visite
guidée de Venise

Le Palais des Doges (hors entrée),
la journée à l'Île St-Lazare
(déjeuner non compris)

Inscriptions obligatoires avant le 15 avril
Renseignements : 04. 91. 66. 83. 74 /
04. 91. 61. 10. 82 / 04. 91. 70. 00. 32.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATH»
83, rue d'Hauteville, 75010 Paris
Street: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 5935

L'UCFAF présente
LA

CHORALE SAHAK-MESROP de Marseille

Direction KHATCHIG YILMAZIAN

Samedi 19 Avril à 20h30 précises
Eglise St-Roch - 296, rue St-Honoré,
75001 Paris - M° Pyramides ou Tuileries

au piano Juliette YILMAZIAN

solistes :

Eva ARTINIAN, Ani YILMAZIAN

Antranik MINASSIAN,

Noubarg DER-MINASSIAN

Au programme :

C. Fauré - Komitas - Verdi -

E. Hovannessian - A. Bartevian -

Ekmanian - A. Haroutianian -

Avedissian - Ganachian.

Infos-réervations : Tél. : 01 39 64 06 93.

Billets en vente à :

L'UCFAF : 6, Cité Wauxhall, 75010 Paris;

Tél.: 01 42 08 76 49 (du lundi au vendredi

de 15h à 19h) • P a r i s Librairie Orientale

Samuelian : 51, rue Monsieur-le-Prince

75006 • Assurances Terziyan : 13, rue

Lamarline 75009 • A l f o r t v i l l e

Café Philippe: Place Acharak (ex-Car-

not) • Epicerie Ararat: 116, rue Etienne

Dolet • A r n o u v i l l e Epicerie Eniz:

63, rue Jean-Jaurès • C l a m a r t Epi-

cerie Eniz: 14, rue des Monts • Auprès

des membres de l'UCFAF.

Parkings : St-Honoré et Pyramides.

P.A.F. 100 F. (étudiants 70 F. sur place).

ԿԱՄԻՏԵՆ

Կապույտ Կալի Շախի
մասնակցի կրկնային

ՄԱՅԻՍ 24

(Արթուր)

Մասնակցութեանը

ՆԱԽԱԽՈՐԴ պարտական է

ՆՈՐ ՅԱՏԱԿՈՐ, ՆՈՐ ԶԳԵՄՏԵՐ

TELEVISION

FRANCE 2

Dimanche, 13 Avril à 9h30
LE CATHOLICOS
KAREKINE 1° EN FRANCE

LA CINQUIEME

Dimanche, 13 Avril à 16h55

Le Génocide Arménien

A l'occasion de la parution de :

«LE GENOCIDE DES ARMÉNIENS

DEVANT L'O.N.U.»

de Varoujan ATTARIAN.

ՀԱՍՏԱԶԳՈՒՆ

ՓԱՐԻՋ

Գրական - Մշակութային
յամանակագիր

Գրականութիւն

ՀԱՅ ՄՇԿՈՒԹՅԱՆ

ԿԵՆՏՐՈՆ

ՓԱՐԻՋԻ ՄԻՋ

1997Ի ԴԵՐՈՒՆ

2. Վերան Ալեքան, Ստեփան Ուրիշ,

Համիկ Արամյան

Գրական

Գրական ՍԵՐԻԱԼ

Հիմնադրող Սպիտակ 17, Կրկնային

Ժողովի 20-30-ին Հայ Կապույտ

Ս. Մեղրայ Մշակութային Կեդրոն

մէջ

10bis, rue Thouin, Paris V

M° Cardinal Lemoine ou Monge

Չեւորակը իր սկսի որդեւոր մա-

մունք։

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՑ Ուրիշ Փարիզի մասնակցի

Ժողովի Շարաք. Սպիտակ 12-ին, Կա-

14-30-ին իր խնայողի ընտանիքին

ներկայ գտնուելով, Հայ Մշակութային

17, rue Blaise, Paris 9°

M° Cadet

UGAB...UGAB...UGAB...UGAB...UGAB

UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

IXème JEUX EUROPEENS DES JEUNES DE L'UGAB GRENOBLE

DU 16 AU 19 MAI

sous le Haut Patronage de

M. MICHEL DESTOT

Député-Maire de Grenoble

et sous la Présidence du

Dr et Mme EDOUARD ATTAMIAN

Président du Conseil d'Administration de l'UGAB-FRANCE

Les jeux auront lieu les 17 et 18 MAI

au GYMNASIUM HOCHE (Grenoble)

avec la participation de sections

de Suisse, de Londres, des Pays-Bas, de Belgique, d'Italie, d'Allemagne

et de France

SOIREE DISCO DES JEUNES

le Samedi 17 Mai à partir de 21 h

dans la salle C.A.G. (Espace J. Marandjian)

15, cours de la Libération, Grenoble

GALA - BAL DE CLOTURE

ET REMISE DES COUPES

le Dimanche, 18 Mai à partir de 21 h

dans la Grande Salle l'Alpeexpo, Grenoble

Pour tous renseignements contacter: 04 75 56 33 74

UGAB...UGAB...UGAB...UGAB...UGAB

La Colonie organise une fête traditionnelle pour les parents, les dimanches 13 juillet et 10 août. Venez nombreux.

Date des séjours :

1ER SEJOUR : du 5 au 29 juillet 1997 (date limite d'inscription : 1er juin).

Age des colons : pour participer, les colons doivent être nés entre le 1/1/83 et le 31/12/90.

2EME SEJOUR : du 30 juillet au 23 août (date limite d'inscription : 1er juin).

Age des colons : pour participer, les colons doivent être nés entre le 1/1/82 et le 31/12/90.

Prix : 3 300 F. + voyage : 400 F. (Paris et Marseille).

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

La Croix Bleue des Arméniens de France recherche une personne dans le cadre d'un Contrat Emploi Solidarité (C.E.S.) de préférence bilingue (français-arménien) pour emploi de bureau à Paris.

URGENT

Renseignements : C.B.A.F. :
Conseil d'Administration: 01 48 24 46 57.

ԱՂԻՏԱԿՆԵՐՈՒ

ՏԱՐԵԿԱՆ

ԴԱՏԱՏԱՆԴԵԼՈՐ

Յունիս 15-ին

Մանկական Հանձնաժողով

(Ծար. Ա. էջեր)

ճամբարներ կ'ընդունեն թիվ 8-ը — Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության Տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

ՅՐԱՆԱԿԱՆ և ուսումնական կարգի է միջնորդող մեծ ճամբարները կառուցվում են հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի (ՀԿՈՄԻ) կողմից, որի և թիվ 8-ը — Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության Տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

ՌՈՒՄԱՆԻԱԿԱՆ ճամբարներում են ընդգրկվում ճամբարները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները: ճամբարները կառուցվում են հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի (ՀԿՈՄԻ) կողմից, որի և թիվ 8-ը — Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության Տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

ՃԱՄԲԱՐՆԵՐ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԶԵՐԿՈՒՄԻ ԵՐ ԿՐ զինվորական ճամբարները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները: ճամբարները կառուցվում են հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի (ՀԿՈՄԻ) կողմից, որի և թիվ 8-ը — Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության Տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH» 83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS. Street: 51027317 A R. C. Paris Commission paritaire: N° 55935

COLONIE DE VACANCES à SAINT-GERVAIS-LES-BAINS L'Association SIPAN des Arméniens catholiques des France organise cet été

un séjour de colonie de vacances dans sa superbe propriété «Résidence Sipan»

sise à Saint-Gervais-les-Bains (Haute-Savoie) à 15 kms de Chamonix, pour les enfants de 6 à 12 ans, du 2 au 22 juillet.

Les dossiers d'inscription peuvent être retirés auprès de nos paroisses ou demandés au Secrétariat de l'Association, 10 bis, rue Thouin, 75005 PARIS. Tél. : 01 40 51 11 90, du lundi au vendredi, de 14h30 à 18h30.

ՅՐԱՆԱԿԱՆ

ՏԵՐ և ՏԵՐԻՆ ՄԱՐԵՐ ՓԱՐՄԱԿԱՆ 300 ԿՐ ճամբարներ կառուցվում են հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի (ՀԿՈՄԻ) կողմից, որի և թիվ 8-ը — Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության Տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

ՅՐԱՆԱԿԱՆ

ՅՐԱՆԱԿԱՆ ճամբարներում են ընդգրկվում ճամբարները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները: ճամբարները կառուցվում են հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի (ՀԿՈՄԻ) կողմից, որի և թիվ 8-ը — Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության Տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

ՅՐԱՆԱԿԱՆ

ՅՐԱՆԱԿԱՆ ճամբարներում են ընդգրկվում ճամբարները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները: ճամբարները կառուցվում են հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի (ՀԿՈՄԻ) կողմից, որի և թիվ 8-ը — Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության Տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

Section St-Jérôme «Djavo Chanto» de Marseille

Venise

Une des plus belles villes du monde Ses Ilots, le Pont des Soupirs, la Place et la Basilique St-Marc etc... Départ Mercredi soir 7 Mai Place de la Rotonde Diran Tékéian St-Jérôme Retour Dimanche soir 11 Mai P.A.F. 1.400 F. transport en autocar grand tourisme, hébergement en hôtel*** pour 3 nuits en demi-pension, visite guidée de Venise Le Palais des Doges (hors entrée), la journée à l'Île St-Lazare (déjeuner non compris) Inscriptions obligatoires avant le 15 avril Renseignements : 04. 91. 66. 83. 74 / 04. 91. 61. 10. 82 / 04. 91. 70. 00. 32.

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

La Croix Bleue des Arméniens de France recherche une personne dans le cadre d'un Contrat Emploi Solidarité (C.E.S.) de préférence bilingue (français-arménien) pour emploi de bureau à Paris.

URGENT

Renseignements : C.B.A.F. : Conseil d'Administration: 01 48 24 46 57.

ՅՐԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐԳԱՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐ

ՅՐԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐԳԱՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐ

ՍԵՐ և ԿՐԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐԵՐ ՓԱՐՄԱԿԱՆ 1400 ՃԱՄԲԱՐՆԵՐ

ՍԵՐ և ԿՐԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐԵՐ ՓԱՐՄԱԿԱՆ 1400 ՃԱՄԲԱՐՆԵՐ

ՍԵՐ և ԿՐԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐԵՐ ՓԱՐՄԱԿԱՆ 1400 ՃԱՄԲԱՐՆԵՐ

ՍԵՐ և ԿՐԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐԵՐ ՓԱՐՄԱԿԱՆ 1400 ՃԱՄԲԱՐՆԵՐ

TELEVISION

FRANCE 2

Dimanche, 13 Avril à 9h30 LE CATHOLICUS KAREKINE 1er EN FRANCE

LA CINQUIEME

Dimanche, 13 Avril à 16h55

Le Génocide Arménien

A l'occasion de la parution de : «LE GENOCIDE DES ARMÉNIENS DEVANT L'O.N.U.» de Varoujan ATTARIAN.

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

RECHERCHE

La Croix Bleue des Arméniens de France recherche pour le séjour du mois de juillet au Centre de vacances de Bellefontaine (Jura) • 1 Directeur diplômé BAFD

X

La Croix Bleue des Arméniens de France recherche pour son Centre de vacances de Bellefontaine (Jura)

JUILLET

• 1 Econome

AOÛT

• 1 Cuisinier

Ecrire à : C. B. A. F. Conseil d'Administration 17, rue Bleue, 75009 Paris

UN VOYAGE MEMORABLE A VIENNE

FESTIVAL INTERNATIONAL DE MUSIQUE

RECITAL DE PIANO

Vardan Mamikonian

MUSIKVEREINE

Le 17 Juin 1997

Un voyage qui vous fera découvrir Vienne dans le cadre du Festival International de Musique. Vous aurez par la même occasion la joie d'assister au concert de gala et Récital unique du Pianiste Vardan Mamikonian dans l'une des plus prestigieuses salles de concert du monde, la Musikvereine.

Avion + Hôtel*** pour 2 nuits à partir de 2100,00 Frs.

Les programmes de la semaine des Opéras de Vienne :

- Le Barbier de Séville, Rossini, le 14 juin;
- Don Pasquale, Donizetti, le 15 juin;
- Faust, Gounod, le 16 juin;
- Récital Piano, VARDAN MAMIKONIAN, le 17 juin au programme : Bach — Ravel — Chopin — Liszt.

Renseignements et inscriptions :

Marie, Alice et Karen

SABERATOURS

31, rue d'Argenteuil, 75001 PARIS

Tél. : 01 42 61 51 13 — Fax : 01 42 61 94 53.

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱՐԻՋ

Գրական — Մշակութային յամագործակցություն

Գրականության Ժամանակ

ՀԵՐ ՄԵՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՓԱՐԻՋԻ ՄԵՐ 1997-ԴԵՐՈՒՆ

Հ. Գրականության Ժամանակ, Մանկավարժական Ժամկետ

ԿԱՐԵՔԻՆ, ՄԱՐԵՐՆԱԿԱՆ

Հինգուկյան, Մարտի 17, Երեկոյան ժամը 20-30-ին Հայ Կաթնաղբի Ս. Մարտի Մշակութային կենտրոնի մեջ

10bis, rue Thouin, Paris 1er M^o Cardinal Lemoine ou Monge Ձևանքի կր ունի որոշակի մասն

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՐԱԿԱՆ

Կապույտ կապի Տափի մասնակցի երկրորդը

ՄԱՍԻՍ 24

(Կր ընթերցում)

Մանկավարժական ՆԱԽԱՐԱՐՔ ԿԱՐՄԱՐՈՒՄԻՆ ԿԱՐՄԱՐՈՒՄԻՆ ԿԱՐՄԱՐՈՒՄԻՆ

« Յ Ա Ռ Ա Ջ » ի ընթերցումը ազդեցություն

Մակագր	700 (844.30)
Հոգեբանական	600 (723.60)
Շնորհակալություն	600 (723.60)
Հարսնիկ-Կաթնաղբի	600 (723.60)
Մանկագր	600 (723.60)

Բոլոր ազդեցությունները, որոնք հարկ է առնել 20,00% Թեմ (Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

Այս գինը կը վերադարձվի մեզ մեզ համարժեք ազդեցություն, որի 25% ՄԵՐ ՓԱՐՄԱԿԱՆ ՄԱՐԵՐ (Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական կոմիտեի) թվականները, որոնցում էլ գտնվում են ճամբարները:

Այս ազդեցության և այլ ծանուցումները համար, զինվորական ճամբարներում:

Վերադառնալու, երեսփոխանուն՝ ին բառ
 թե Ռուսաստան կարելի քան ընդհանրապես
 ուր ու գիտնալիս ասում է շառւի, եւ
 զբոսնելիս որոն հետ թէ եւ պատշաճաբան
 կա ու զի համարժեքն ինքն ասոր
 դառն է ինքն յառակալի հետադարձ
 րոմ է առ պարագայ որ Ռուսիայի իր ծա
 րան ինքն զանազան ընթացիկն ինչու աս
 զհետադարձ է այս կէտը: Իր ենթադրու
 թիսն այն եղան է որ ռուս սորորակ
 ժամանակ ծաւր իր հետադարձ է ինքն
 ինքն տեսնակալ է իր ընդհանրապես
 լազար: Գաւառնայի է ու ինչպէս ծանոթ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԳԱՎԱՅՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ**
ՆՈՐԶԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԵՆԻՔ

ՓԱՐՏԶ. — Տրվելի Առաջին Տեղ — Մի-
նասուն — Տրվելի 300 Ֆր.:

TELEVISION

FRANCE 2

Dimanche, 13 Avril à 9h30

LE CATHOLICIS
KAREKINE 1er EN FRANCE

LA CINQUIEME

Dimanche, 13 Avril à 16h55

Le Génocide Arménien

A l'occasion de la parution de :

«LE GENOCIDE DES ARMÉNIENS
DEVANT L'O.N.U.»

de Varoujan ATTARIAN.

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՅՈՑՑ ԽՆՆԻ Փարիզի ժամանակին
Նոյեմբ 7-րդի, Ապրիլ 12-ին, ժամը
14-30-ին կը խոսքով քննարկենք
նկարիչ Գրիգորի, Հայ Մշակույթի Տնօր
17, rue Blane, Paris 9^e
Mre Cadet

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE**

La Croix Bleue des Arméniens de France
recherche une personne dans le cadre
d'un Contrat Emploi Solidarité (C.E.S.)
de préférence bilingue (français-arménien)
pour emploi de bureau à Paris.

URGENT

Renseignements : C.B.A.F. :
Conseil d'Administration: 01 48 24 46 57.

**Centre de Vacances
de la Croix Bleue
des Arméniens de France
Bellefontaine (Jura)**

Près de la frontière suisse et à proxi-
mité de Morez, Morbier et les Rousses, le
village de Bellefontaine abrite, depuis
plus de 40 ans, le centre de vacances de
la CBAF. Implanté dans un domaine ver-
doyant, de 2 hectares, en lisière de forêt,
le centre accueille chaque été, en juillet
et août, 350 enfants, encadrés d'une cin-
quantaine d'animateurs et de directeurs
diplômés.

Les enfants évoluent dans une ambiance
arménienne, rythmée par des activités va-
riées et enrichissantes (sport, randonnée,
travaux manuels, éveil à l'arménité, mu-
sique, danse, chant...).

Nous vous invitons à inscrire vos
enfants auprès de la section la plus proche
de votre domicile soit :

Alfortville :	
Mme Zabounian	01 43 76 50 52
Arnouville :	
Mme Topalian	01 39 85 93 40
Asnières :	
Mme Danoux	01 42 42 85 87
Bagneux :	
Mme Pekmezian	01 46 63 10 48
Chaville :	
Mme Der-Kaloustian	01 47 50 64 37
Issy-les-Moulineaux :	
Mme Papazian	01 46 42 90 68

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

ՓԱՐՏԶ

Գրական — Մշակութային
յամանկարներ

**Գաղափարների
ՀԱՅ ՄՇԿԱՌՈՒԹՅՈՒՆ**

ԿԵՆՏՐՈՆ

ՓԵՐՏԻՔ ՄԵԶ
1997-ԴԵՐՈՒՆ

Հ. Գրիգոր Ալիշան, լիանակման լիանակման
Հանրի Արամյան

Գաղափար
ԿԱՐԵՆ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Հինգշաբթի, Ապրիլ 17, Երեկոյան
ժամը 8-ից 20-30-ին Հայ Կաթողիկէ
Ս. Մկրտչի Մշակութային Կենտրոն
մէջ

10 bis, rue Thouin, Paris V^e
Mre Cardinal Lemoine ou Monge

Ձեռնարկը կը սկսի սրտնայ ժա-
ման :

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

Section St-Jérôme «Djavo Chants»
de Marseille

Venise

Une des plus belles villes du monde
Ses Îlots, le Pont des Soupirs,
la Place et la Basilique St-Marc etc...

Départ Mercredi soir 7 Mai
Place de la Rotonde Diran Tékéian
St-Jérôme

Retour Dimanche soir 11 Mai

P.A.F. 1.400 F. transport en autocar
grand tourisme, hébergement en hôtel***
pour 3 nuits en demi-pension, visite
guidée de Venise

Le Palais des Doges (hors entrée),
la journée à l'île St-Lazare
(déjeuner non compris)

Inscriptions obligatoires avant le 15 avril
Renseignements : 04. 91. 66. 83. 74 /
04. 91. 61. 10. 82 / 04. 91. 70. 00. 32.

Paris :	
Mme Abovsefian	01 47 84 82 90
Sevran :	
Mme Papazian	01 43 83 87 68
Décines :	
Mme Dolmadjian	04 78 49 26 66
Lyon :	
Mme Aghayekian	04 78 45 17 55
Grenoble :	
Mme Saboundjian	04 76 49 17 16
Mme Andonian	04 76 43 18 44
Valence :	
Mme Baron	04 75 40 12 49
Vienne :	
Mme Maghakian	04 74 53 25 91
St-Maurice de Beynost :	
Mme Goubatian	04 78 55 28 82
Vaulx-en-Velin :	
Mme Kassabian	04 78 77 63 93
Marseille :	
Mme Gabriellian	04 91 77 61 66

La Colonie organise une fête tradition-
nelle pour les parents, les dimanches 13
juillet et 10 août. Venez nombreux.

Date des séjours :
1ER SEJOUR : du 5 au 29 juillet 1997
(date limite d'inscription : 1er juin).
Age des colons : pour participer, les co-
lons doivent être nés entre le 1/1/83 et
le 31/12/90.

2EME SEJOUR : du 30 juillet au 23 août
(date limite d'inscription : 1er juin).
Age des colons : pour participer, les co-
lons doivent être nés entre le 1/1/82 et
le 31/12/90.
Prix : 3 300 F + voyage : 400 F. (Paris
et Marseille).

**SABERATOOURS
SEVANVOYAGES**

PARIS • EREVAN • PARIS
VOLS HEBDOMADAIRES

ASSISTANCE A L'AÉROPORT
ORGANISATION D'ACCUEIL ET DE TRANSFERT
RÉSERVATION D'HÔTEL
LOCATION DE VOITURE AVEC CHAUFFEUR
EXCURSIONS GUIDÉES
VOYAGES ORGANISÉS EN GROUPE

SERVICE FRET PARIS • EREVAN

SABERATOOURS
19, RUE ST. ROCH - 75001 PARIS
TEL 01 42 96 10 10 - FAX 01 42 96 18 77

SEVAN VOYAGES
48, COURS DE LA LIBERTÉ - 69003 LYON
TEL 04 78 60 13 66 - FAX 04 78 60 92 26

EREVAN
37, RUE HANRABEDOUTIAN - EREVAN 10
TEL 52 54 48 - FAX 56 40 30

EN COLLABORATION AVEC
ARMENIAN AIRLINES

A votre service pour toutes destinations

dans le monde!

PRIX
PARIS-EREVAN-PARIS
à partir de
3950 F
RENSEIGNEMENTS
ET RÉSERVATION
SUR SIMPLE DEMANDE

UGAB...UGAB...UGAB...UGAB...UGAB

UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

**IXème JEUX EUROPEENS
DES JEUNES DE L'UGAB
GRENOBLE**

DU 16 AU 19 MAI

sous le Haut Patronage de
M. MICHEL DESTOT
Député-Maire de Grenoble

et sous la Présidence du
Dr et Mme EDOUARD ATTAMIAN
Président du Conseil d'Administration de l'UGAB-FRANCE

Les jeux auront lieu les 17 et 18 MAI
au GYMNASÉ HOCHÉ (Grenoble)
avec la participation des sections
de Suisse, de Londres, des Pays-Bas, de Belgique, d'Italie, d'Allemagne
et de France

SOIREE DISCO DES JEUNES
le Samedi 17 Mai à partir de 21 h
dans la salle C.A.G. (Espace J. Marandjian)
15, cours de la Libération, Grenoble

**GALA - BAL DE CLOTURE
ET REMISE DES COUPES**
le Dimanche 18 Mai à partir de 21 h
dans la Grande Salle l'Alpeexpo, Grenoble

Pour tous renseignements contacter: 04 75 56 33 74

UGAB...UGAB...UGAB...UGAB...UGAB

ՎԱՍԻՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

Կապույտ Խաչի Շափի
մամանիսի երկիրը

ՄԱՐՏԻ 24
(Արևիկ)

ժամանկություն
ՀԱՄԱՄԱՐԻ պարտիզաններ
ՀՈՐ ՈՒՆԵՆԱՐԻ, ՀՈՐ ԶԳԻՆՆԵՐԻ

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCHE»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

ԱՂԻՔԱՆԻՆԵՐԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ
ԴԱՇԱՀԱՆԻՔԻՍԸ
Յապի 15-ին
Մոմարանիկ Հանգստան Տնօր

ՎԱՍԻՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

Աֆորիկի Ս. Մկրտչի կրթական
ԶԵՐ - ՊԵՐՏԶՆԻՔԻՍԸ
Մայիս 24-ին

(Շաբ. Ա. էջ 6)

L'UCFAF présente
LA

CHORALE SAHAK-MESROP de Marseille

Direction KHATCHIG YILMAZIAN

Samedi 19 Avril à 20h30 précises
Eglise St-Roch — 290, rue St-Honoré,
75001 Paris — M° Pyramides ou Tuileries

au piano Juliette YILMAZIAN
solistes :

A. ARTINIAN, Ani YILMAZIAN
Antranik MINASSIAN,
Noubarig DER-MINASSIAN

Au programme :

G. Fauré — Komitas — Verdi —
E. Hovannessian — A. Bartevian —
Ekmalian — A. Haroutounian —
Avedissian — Ganatchian.

Infos-réervations : Tél. : 01 39 64 06 93.

Billets en vente à :

UCFAF : 6, Cité Wauxhall, 75010 Paris ;
Tél. : 01 42 08 76 49 (du lundi au vendredi
de 15h à 19h) • Paris Librairie Ori-
entale Samuelian : 51, rue Monsieur-le-Prince
75006 • Assurances Terziyan : 13, rue
Lamarinière 75009 • Alfortville
Café Philippe : Place Acharak (ex-Car-
not) • Epicerie Ararat : 116, rue Étienne
Dolet • A n n o u i l l e Epicerie Eniz :
63, rue Jean-Jaurès • Cl a m a r t Épi-
cerie Eniz : 14, rue des Monts • auprès
des membres de l'UCFAF.
Parkings : St-Honoré et Pyramides.
P.A.F. 100 F. (étudiants 70 F. sur place).

գով, որքան կը վերադարձնէր, որքան
լաճառանգ կ'էր այդ խորհրդով կը վեր-
ադարձնէր մեր այն շարժումը հարմարեց-
նելը, որքան կը լաճանէ կ'երկն ուրիշ
և տխուր արկեր, Հայ ծաղկումը մեր
Հայրենակցներուն արեւին մէջ կ'առնէ իւ-
ր նախընտրած, արեւը «Հայրենի» խա-
ղը, որ արտասանուելու ներքին նախ-
արկին բերնով :

ՄԱՐԻԱՆԵՐԻ ԻՐԱՆԻԱՆ ՄԱՐԻԱՆԵՐԻ
ԳԱՏԱՐ ՊԱՆԼԱՆԵՐԻ

Այն պատմութեան նոր հանդիսանալ ալ
արեւ է (Վարդապետ, Արշակ 3) որ Մար-
կայէն Իրանէն Միտիկան Պոլսոյ մաս-
նաճիւղին փոքրամասնութիւններու իրա-
ւունքներու հետապնդման յանձնարարու-
մը, Արշակ 3-ին դիմում կ'առաջարկէ և
Պէտքովը դատաւոր իշխանութիւններուն
և, որոշող ներկայացուցչաց ներքին առ-
խարար Մէրաք Արշէններէ զէմ «Հայու»
փոխան արտասանութեան առթիւ :
Յանձնարարումը անդամներուն կարծիքով
ներքին նախարար աստիճանին և իւր-
նաւանութեան զրգուրով կ'առաջարկէ և
խորին զննող մարմիններուն, զիւրի,
դատաւարներու, կ'առաջարկէ միջին : Ներ-
կայանով դատաւոր իշխանութիւննե-
րուն դատաւոր հետապնդումը պահանջու-
նէ ներքին նախարարին զէմ, Միտիկան
անուանող Ֆուտա Տիւնաթար յայտարար
է որ Մ. Արշէններ «Հայու» փոխան ար-
տասանող ժամանակը և Հայու փոխան ար-
տասանող ժամանակը :

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

Section St-Jérôme «Djavo Chants»
de Marseille

Venise

Une des plus belles villes du monde
Ses Ilots, le Pont des Soupirs,
la Place et la Basilique St-Marc etc...

Départ Mercredi soir 7 Mai
Place de la Rotonde Diran Tékian
St-Jérôme

Retour Dimanche soir 11 Mai

P.A.F. 1.400 F. transport en autocar
grand tourisme, hébergement en hôtel**
pour 3 nuits en demi-pension, visite
guidée de Venise

Le Palais des Doges (hors entrée),
la journée à l'Île St-Lazare
(déjeuner non compris)

Inscriptions obligatoires avant le 15 avril
Renseignements : 04. 91. 66. 83. 74 /
04. 91. 61. 10. 82 / 04. 91. 70. 00. 32.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET : 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

COLONIE DE VACANCES à SAINT-GERVAIS-LES-BAINS

L'Association SIPAN des Arméniens catholiques des France
organise cet été

un séjour de colonie de vacances

dans sa superbe propriété «Résidence Sipan»
sise à Saint-Gervais-les-Bains (Haute-Savoie) à 15 kms de Chamonix,
pour les enfants de 6 à 12 ans,

du 2 au 22 juillet.

Les dossiers d'inscription peuvent être retirés auprès de nos paroisses
ou demandés au Secrétaire de l'Association,
10 bis, rue Thounin, 75005 PARIS.

Tél. : 01 40 51 11 90, du lundi au vendredi, de 14h30 à 18h30.

ՀԱՄԱՐԳՈՒՅԻՆ

Փ Ա Ր Ի Զ

Գրական - Մշակութային
յանձնարարներ

Դասախոսութիւն՝ ՀԱՅ ՄՇԿԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵԱՆԻՔԻ ՓՐԵՐԻԶ ՄԵՋ ԻՐԻԻ ԴԱՐՈՒՆ

Հ. Գևորգի Ալիշան, Ստեփան Ոսկան,
Համիկ Արամյան

Դասախոս՝
ԿԱՐԵՆ ՍԻՄՈՆԵԱՆ

Հինգշաբթի, Ապրիլ 17, Կրկնային
ժամը ճիշդ 20-30-ին Հայ Կաթողիկէ
Մ. Մկրտիչ Մշակութային Կեդրոնին
մէջ

10 bis, rue Thounin, Paris V°
M° Cardinal Lemoine ou Monge
Հետաքրքիր կը սկսի որչափ ժա-
ման :

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՐՈՑ ԽԱՅԻ Փաթիլի մասնաճիւղին
մոտովը Երաթով, Ապրիլ 12-ին, ժամը
14-30-ին կը ինդրուի ընկերութեան
ներկայ գտնով, Հայ Մշակութային Կեդրոն

17, rue Bleue, Paris 9°

M° Cadet

UCAB... UCAB... UCAB... UCAB... UCAB

UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

IXème JEUX EUROPEENS DES JEUNES DE L'UGAB GRENOBLE

DU 16 AU 19 MAI

sous le Haut Patronage de
M. MICHEL DESTOT
Député-Maire de Grenoble

et sous la Présidence du
Dr et Mme EDOUARD ATTAMIAN
Président du Conseil d'Administration de l'UGAB-FRANCE

Les jeux auront lieu les 17 et 18 MAI
au GYMNASSE HOCHÉ (Grenoble)
avec la participation des sections
de Suisse, de Londres, des Pays-Bas, de Belgique, d'Italie, d'Allemagne
et de France

SOIREE DISCO DES JEUNES

le Samedi 17 Mai à partir de 21 h
dans la salle C.A.G. (Espace J. Marandjian)
15, cours de la Libération, Grenoble

GALA - BAL DE CLOTURE ET RETOUR DES COUPES

le Dimanche 18 Mai à partir de 21 h
dans la Grande Salle l'Alpeexpo, Grenoble

Pour tous renseignements contacter : 04 75 56 33 74

UCAB... UCAB... UCAB... UCAB... UCAB

Centre de Vacances de la Croix Bleue des Arméniens de France Bellefontaine (Jura)

Près de la frontière suisse et à proxi-
mité de Morez, Morbier et les Rousses, le
village de Bellefontaine abrite, depuis
plus de 40 ans, le centre de vacances de
la CBFA. Implanté dans un domaine ver-
doyant, de 2 hectares, en lisière de forêt,
le centre accueille chaque été, en juillet
et août, 350 enfants, encadrés d'une cin-
quantaine d'animateurs et de directeurs
diplômés.

Les enfants évoluent dans une ambiance
arménienne, rythmée par des activités va-
riées et enrichissantes (sport, randonnée,
travaux manuels, éveil à l'arménité, mu-
sique, danse, chant...).

Nous vous invitons à inscrire vos en-
fants auprès de la section la plus proche
de votre domicile soit :

Alfortville :	Mme Zaubounian	01 43 76 50 52
Arnouville :	Mme Topalian	01 39 85 93 40
Asnières :	Mme Danoux	01 42 42 85 87
Bagnaux :	Mme Pekmezian	01 46 63 10 48
Chaville :	Mme Der-Kaloustian	01 47 50 64 37
Issy-les-Moulineaux :	Mme Papazian	01 46 42 90 68

Paris :	Mme Abovsefian	01 47 84 83 99
Servan :	Mme Papazian	01 43 83 87 81
Décines :	Mme Dolmadjian	04 78 49 26 40
Lyon :	Mme Aghayekian	04 78 45 17 38
Grenoble :	Mme Saboudjian	04 76 49 17 14
	Mme Andonian	04 76 43 18 87
Valence :	Mme Baron	04 75 40 12 11
Vienne :	Mme Maghakian	04 74 53 25 51
St-Maurice de Beynost :	Mme Goubatian	04 78 55 28 11
Vaulx-en-Velin :	Mme Kassabian	04 78 77 63 11
Marseille :	Mme Gabriellian	04 91 77 61 11

La Colonie organise une fête tradition-
nelle pour les parents, les dimanches
juillet et 10 août. Venez nombreux.

Date des séjours :
1ER SEJOUR : du 5 au 29 juillet 1991
(date limite d'inscription : 1er juin).
Age des colons : pour participer, les en-
fants doivent être nés entre le 1/1/83 et
le 31/12/90.

2EME SEJOUR : du 30 juillet au 23 août
(date limite d'inscription : 1er juin).
Age des colons : pour participer, les en-
fants doivent être nés entre le 1/1/82 et
le 31/12/90.
Prix : 3 300 F + voyage : 400 F. (Paris
et Marseille).

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

La Croix Bleue des Arméniens de France
recherche une personne dans le cadre
d'un Contrat Emploi Solidarité (C.E.S.)
de préférence bilingue (français-arménien)
pour emploi de bureau à Paris.

URGENT

Renseignements : C.B.A.F. :
Conseil d'Administration : 01 48 24 46 57.

ԵՐԱՆԱԿԱՆՔ

Կապույտ Խաչի Տեղին Արշակ Զաւ-
եան մասնաճիւղը Հարաւարտութեան
ստացոյց է 1000 Գրանք եկեղեցին
ժողովուրդի կողմէն ի նպաստ :
Տիկին Յայրապետիան (Զաւեանի
մայրը) մասնաճիւղը, նաեւ Հարաւար-
տութեան ստացոյց է սիւր Զաւեանի
հիշման 800 Գր., Պր. Օնիկի Զաւեանի
300 Գր. : Մասնաճիւղը, նաեւ արքի-
300 Գր. նախագիծ է սկսելու Ս. Զաւեանի
ծածկի եկեղեցին :

Յուզարկաւորութիւնը կատարուեալ Ապրիլ 10-ին, չ'ալ անկարողանաւ եկ զիցել չ'ոմ քաղաքիկեան, մը ներկայ լինեան, յարգանքի րելնց ատարքը րէ նն չ'ալ թէ լիբանանցի քաղաքիկ ան յարարութիւններ, ներկայացուցիչը՝ Հ յատանքի զեպանատառ, եւ ներկայաց չ'ուցիչներ Հայ Առաքելական եւ Կաթողիկէղեցիներու, Ս.Դ.Հ. Կուսակցութիւն շ.Յ.Դ.Ի.Ի., մամուլ եւ զրտանքեան կը մախրարութեանց ու միութեանց,

ժխել է խորարկանությունը, նաեւ սկսեցրու-
 ժխել է խորարկանությունը, հիմնովին մեկ-
 ժխել է:

Ա. Ս. Ա. Կապուխե, 1945/6

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ
ՊՈԼՍԵՆ ԴՈՒՐՍ

896-1909

ԵՐՈՒԱՆԴ ՅՏԵԱՆ

u (Turp.

Du mercredi 7 au samedi 10 mai
Départs de Paris, Arnouville, Lyon,
Valence, St-Chamond et Marseille.
Pour inscriptions ou informations :
Prendre contact avec les Pères curés
des Paroisses
ou avec l'Eparchie, Tél: 01 40 51 11 90
Attention: le nombre des participants
est limité. Aucune inscription ne
pourra être acceptée après le 30 avril.

ՇՆՈՐԱԿԱԼԻԲ

Տիգրիս Օտեթի Պրեսան,
Սեմեյան, Տիգրիս և Լաբրուսիան
ընտանեկանը
ցույցով կը ծանուցանեն:

ՋԱՐԱՆ ՍԵՄԵՅԱՆԻ

ժամեր որ պատահեցան: Ապրիլ 12-ին, 88
տարեկանին:

Փայտեր կը կատարուի Զարեհաթի
Ապրիլ 16, ժամը 11:30-ին
Cimetière des Batignolles
Rue St. Just, Paris 17e

ԷՍԱՆԱՆ ՍԱՆՈՒՑ

ՄԻՈՒԹԻԻՆԸ

Մերով 4ը հրախիւ
Երեսուցիներու, կողմէ ներկա
յայտան:

ՔԱՏԵՐԱՆԱՂ-ին

և
ԲԵՅԱՆԱՂ-ին

Ապրիլ 27, Գրախիւ, ժամը 15-ին
Զ. Բ. Ը. Մ. Բ. Այդէ Մանուկեան
տրանս ԲՆԷ
118, rue de Courcelles, Paris 17e

Մարտիկու մասնակցութիւն՝ 60 Գր.
Ուսանողներու՝ 40 Գր.:

Տեղերը ապահովուելու համար
հետմանը:

01 - 47 - 80 - 42 - 76

համ

01 - 46 - 56 - 14 - 53

Բիւրոյին:

(Շաբ. Ա. Էջմ)

Գրական, եւր մարդկայինին մէջ տե-
ղի ունեցող է Բիւրոյին - Վարսան արեւ-
հաստիկներ խորհրդանշող յաշարանի
համարները խորհրդին և Արտուկ Բա-
րդի որով մէկ հաստատուն ապահովանա-
կուցում է Վարսան: Երկու թուղթու-
րաները ընդունում են նաեւ Ամենայն
Հայոց Կաթողիկոսին կողմէ ար իրենց
ուսումնական և հայրական իր օրհնութիւնը:
Փ. Կաթողի տեսնելու մէջ մեր ապ ու-
նեցում է Ար. Բարդի նախագահ: Բար-
դի Արաքսիանին հետ: Համարարանի
ցուցանալ նիւթն զայն արժարժուած են
նաեւ Արաքսի հայերի հանդուգում-
ման հետմանը:

ՆՈՐ ԹԵՐԻՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺԱՐԱՆԱԿԱՅ

Մարտ 25-ին սկսում է յայտնաբերել նոր
օրհնութիւնը մը՝ Հայկական Ժամանակա-
յայտերը իմաստները երեսուցի Բարդիանին
է, հիմնադրուելու Ն. Զարեհաթի: Կողմէ
ժամանակակից, խորհրդանշող: Ամենայն յայտ
տեղ կը դրուի թուղթուած կանգնող:
Ուսանողները իմաստները իմաստները
որ Բարդի Զարեհաթիին միջոցով
պակով արժեքները գրականութիւնը և
միջոցով արժեքները խորհրդանշող խորհրդանշող:

ԱՐՄԱՆԻ ԿԱՐՈՏԱԿԱՆՈՐՈՒ

Մարտ 21-ին տեղի ունեցող հանդի-
սութիւնը մը ընթացիկը Ամենայն Հայոց
Կաթողիկոսը ԱՆ Ար. Բարդիին նախագահ-
ութիւնը իմաստները խորհրդանշող խորհրդանշող
կը օգնող Արաքսիին աւելին կարու-
նայ ընտանեկանին, օժանդակութիւն
հիմնադրումին: Համարները այդ խորհուր-
մէ, Գրաքսիին Ա. 5 Բարդիին զայն և
Գրաքսիին, այդ առիթին թուղթուած դրու-
մանակին խորհրդանշող: Ապրիլ 14-ին, արդ
հաշտուելու իրաւ զայն ընդհանուր գու-
մարը կը կազմէ 9 Բարդիին 700 հարցող
դրամ:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Henriette, 75010 PARIS
N°: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

Տիգրիս Զարեհաթիին և ընտանեկան
խորհրդանշող իրենց խորհրդանշող
համարները խորհրդանշող խորհրդանշող
ունեցող արդ իմաստները, Գրաքսիին
նախագահութիւնը, անմասն իւր զարեհաթի
գրական, խորհրդանշող իրենց անմասն
ապահովանին:

ՄԻՋՏԻՑ ՍԱՐՈՑԵԱՆԻ

մասնաւոր առիթ:

**MAISON ARMENIENNE
DE LA JEUNESSE
ET DE LA CULTURE
MARSEILLE**
12-14, rue St-Bazile, Marseille 1re
82ème ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE DES ARMÉNIENS
PRESENTATION ET DEDICACE
DU LIVRE
«Le Génocide
des Arméniens
devant l'ONU»
(Editions Complexe)
Préface d'Adolfo Perez Esquivel
(Prix Nobel)
par l'auteur: VAROUJAN ATTARIAN
Mardi 22 Avril à 20 heures 30

**LA CHORALE ARMENIENNE
SAHAK-MESROP
DE MARSEILLE**
dirigée par
KHATCHIG YILMAZIAN
participe à l'émission de
JACQUES MARTIN
Dimanche, le 20 Avril 13h30 à 15h.

I' U C F A F présente
LA
**CHORALE
SAHAK-MESROP
de Marseille**
Direction KHATCHIG YILMAZIAN
Samedi 19 Avril à 20h30 précises
Eglise St-Roch - 296, rue St-Honoré,
75001 Paris - M° Pyramides ou Tuileries

au piano Juliette YILMAZIAN
solistes :
Eva ARTINIAN, Ani YILMAZIAN
Antranik MINASSIAN,
Noubarig DER-MINASSIAN
Au programme :
G. Fauré - Komitas - Verdi -
E. Hovhannessian - A. Bartovian -
K. Elmalian - A. Haroutounian -
A. Sedisian - Ganachian.

Infos-réervations : Tél. : 01 39 64 06 93.

Billets en vente à :
L'U.C.F.A.F., 6, Cité Wauxhall, 75010 Paris;
Tél. : 01 42 08 76 49 (du lundi au vendredi
de 15h à 19h) • P a r i s Librairie Orientale
Samuelian: 51, rue Monsieur-le-Prince
75006 • Assurances Terziyan : 13, rue
Lamartine 75009 • A l i o r t v i l l e
Café Philippe: Place Acharak (ex-Car-
not) • Epicerie Ararat: 116, rue Etienne
Dolet • A r n o u v i l l e Epicerie Eniz:
63, rue Jean-Jaurès • C l a m a r t Epi-
cerie Eniz: 14, rue des Monts • Auprès
des membres de L'U.C.F.A.F.
Parkings : St-Honoré et Pyramides.
P.A.F. 100 F. (étudiants 70 F. sur place).

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԿ
կապույտ իւրի Շախի
մասնակիցի երեկոյթը
ՄԱՍԻՍ 24
(Լիւրիւմ)
մասնակցութեամբ՝
ՆԱՄԱՍՐՔ Կարախանյան
ՆՈՐ ՅԱՅԱՆՔԻ, ՆՈՐ ԶԵՆՈՅԵՐ

COMMEMORATION
D'AVRIL 1915
Paris

Jeudi 21 Avril
11h00 Cérémonie publique de recueillement des artistes et intellectuels
au monument à la mémoire du Révérend Père KOMITAS à Villejuif
Parc de l'Hôpital Paul Guiraud, 54, av. de la République VILLEJUIF
18h00 Rassemblement angle av. des Champs-Élysées - av. de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe
19h00 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie
Samed: 26 Avril
20h00 Avec le soutien de la LICRA. Réunion publique à la salle de la
Mutualité, 24, rue Saint Victor, Paris 5ème, Métro Maubert-Mutu-
lité ou Cardinal Lemoine
1 - Débats avec les juristes MAITRES QUENTIN et FORSTER autour
du projet de loi sur le négationnisme. Du «Point de détail de la
Seconde Guerre Mondiale» à «La Version Arménienne de cette
histoire», quelle législation pour la mémoire et contre la xénophobie?
2 - Intervention des représentants des groupes parlementaires sur
le thème de la reconnaissance du Génocide de 1915
3 - Partie culturelle — «LE CHANT D'ARARAT»
Gérald PAPAŽIAN et Nora ARMANI

Marseille

Mercredi 23 Avril
20h00 Veillée de prières en la Cathédrale Apostolique Arménienne du
Prado
21h00 à 22h30 Marche vers le cours d'Estienne d'Orves
22h30 à 24h00 Soirée organisée par les associations de jeunesse
arménienne de Marseille
(projection de diapos sur le cours d'Estienne d'Orves)

Jeudi 24 Avril
9h00 Dépôt de gerbe devant la stèle commémorative de l'avenue
du 24 Avril 1915 (Beaumont 13012 MARSEILLE)
10h00 Cérémonie de Requiem en la Cathédrale Apostolique Arménienne
du Prado
11h00 Dépôt de gerbe devant le monument du Génocide
13h30 Marche vers le Consulat de Turquie
16h00 Messe de Requiem en l'Eglise des Réformés
17h30 Rassemblement pour le défilé (départ Les Mobiles vers la Pré-
fecture.

Grénoble

Le Club des Arméniens de Grenoble et la Maison de la Culture Arménienne
de Grenoble et du Dauphiné organisent le Mercredi 23 Avril à 20 heures 30
à la M.C.A.G.D. espace Jean Marandjian, 15 cours de la Libération et du
Général de Gaulle à Grenoble, une conférence débat avec l'historien Yves
TERNON et l'ensemble des députés isérois
MM. BIESSY, PC; CAZENAVE, RPR; COLOMBIER, UDF; DESTOT, PS;
HANNOUIN, RPR; MIGAUD, PS; MOYNE-BRESSAND UDF; SAUGEY, UDF
sur le thème
«Pourquoi la France n'a-t-elle pas encore reconnu le Génocide arménien?»

Nice

Jeudi 24 Avril
09h00 Rassemblement Promenade des Anglais (face Hôtel Méridien)
Marche du souvenir jusqu'au Monument aux Morts
10h35 Dépôt de gerbes à la mémoire des victimes du génocide de 1915
et également des Combattants et Résistants français d'origine
arménienne morts pour la France 1914/18 et 1939/45
11h30 Office de Requiem en l'Eglise arménienne Sainte Marie
12h00/12h30 Collation et discours, salle Barsamian

Cannes

Jeudi 24 Avril
15h30 Rassemblement et dépôt de gerbes au square d'Arménie
20, boulevard d'Alsace (derrière la Gare SNCF)

PEINTURES D'ARMENIE
Exposition des œuvres de
VLADIMIR GRIGORIAN
Aquarelles: Eglises et paysages
arméniens, Compositions décoratives
Reproduction de miniatures
arméniennes
Huiles
Du 22 au 27 Avril
Venissage: le mardi 22 avril,
à partir de 18h30
Horaires de l'Exposition :
Mercredi 23, Jeudi 24et Vendredi 25:
de 16h à 20h
Samedi 26: de 14h à 20h
Dimanche 27 Avril: de 18h à 21h
**au Centre Culturel
SAINT MESROP**
10 bis, rue Thouin, 75005 PARIS
Métro: Cardinal Lemoine / Monge
— Entrée libre —

ՀԱՍՏԱԶԳՈՅԻՆ
Փ Ո Ր Ի Ջ
Գրական - Մշակութային
յամանակագիր
Գաղափարներ
ՀԱՅ ՄԱՐԿՈՍԻԱՆԻ
ԿԵՆՏՐՈՆ
ՓԵՐՏԻՔԻ ՄԵԶ
1997-ԴԵՐՈՒՆ
Հ. Կիւմուկ Ալիւման, Սահակով Սիմոն
Համակի Արաման
Գաղափար
ԿԱՐԷՄ ՍԻՄՈՆԵԱՆ
Հինգաթիւրի. Ապրիլ 17, երեկոյան
ժամը 20-30-ին Հայ Կաթողիկոս
Ս. Մկրտիչ Մշակութային Կեդրոնին
մէջ
10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
M° Cardinal Lemoine ou Monge
Հանդիպող կը սկսի որոշակի
ժամ:

முதலாம் பதிலும் : 2

(Twp . 126)

S-Maurice de Beynost :
Mme Goubatian 04 78 55 28 28
Vaulx-en-Velin :
Mme Kassabian 04 78 77 63 63
Marseille :
Mme Gabriélian 04 91 77 61 61

La Colonie organise une fête traditionnelle pour les parents, les dimanches 11 juillet et 10 août. Venez nombreux.

D a t e d e s s é j o u r s :
1ER SEJOUR : du 5 au 29 juillet 1981
(date limite d'inscription : 1er juin).
Age des colons : pour participer, les 18 ans doivent être nés entre le 1/1/83 et le 31/12/90.

2EME SEJOUR : du 30 juillet au 23 août
(date limite d'inscription : 1er juin).
Age des colons : pour participer, les 18 ans doivent être nés entre le 1/1/82 et le 31/12/90.

Prix : 3 300 F + voyage : 400 F. (Paris et Marseille).

Ս. ԶԱՐԱՆԿԱՆՍՈՒԹՅԱՆ ՓԱՐԻՑ

Յիշատակ
Բիրտար Նախատպան Մերոյ,
Որք Կատարեցան Յերթաց
Համաշխարհային Առաջին Պատերազմի
Մեծ Նշանի 82-րդ տարեկին
տեղիով, Փարիզի Սուրբ Յովհաննիս —
Նիս — Միլիտար Մարշալի մէջ, Հա-
գինակաւորանալ պատարագ կը ժամանային
տեղի զան մէկ ու կէս ժվերէ, մէկ շա-
բաթեան շաբաթ, Հինգշաբթի, Ապ-
րիլ 24, ժամը 15-ին:
Պատանկ տնօրինութեամբ, բոլոր Հա-
յերք (պարզական, աշակերտ, պաշտոն-
եայ, աշխատատեղ եւ ուրիշներ) այսօր
կընտր քաջայայիլ իրենց գրառումներն
իրենց կրօնական պարտաւորութիւններուն
համար:

ԿԱՊՈՏ ԽԱՉ ՕՐԿԵՍՏՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՍԱՆ

Պեֆինսիէի Օպերային Քիւնստի
արձանագործական Համալսարանական
Փարիզի մանանդէլեի, Եւրոպի, Ապրիլ
26, ժամը 14-30-էն 16-30:

(Եւր. Ա. Էշէն)

տանի գլուխ, պիտի մտնէր Եւս կու-
տակներէն, թիւ մէկին գտնական հա-
ղերք:

Մեֆիսթիս չորեքին զոհերու թիւը շատ
տեղի մէջ էր, ինչ որ խառնած էր
սկիւրը, Արքմ մանանդէլեի, թիւը 343 է
եւ, վերադարձին ալ 2000-էն կը հասնին:
ՉԱՅԻՐԻ ՍԱՊՏԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ զոհը Գա-
պիւր քննաւորուեցաւ, Հարաւի Սփրիթի
Նախագահ՝ Մանուկեան կողմէ, ինչ որ
որոշ ծաղրաբերութիւն մը կը նշանակէ ին-
քին համար:

ԱՐԽԱՆԴՐՈՒՄ անհատականները զազ-
րեցուցած են ինքնակարգին հասանելի
հայեցողութեամբ վրաստանի, պատժաւ ք-
րալով բարձրակի, խղճմանը, Ապրիլ
16-ին, ամբողջ երկրին մէջ:

ՍԻՏԱՆԻ մանապոյններու թիւը զգալա-
պէս նուազած է քանոնային մէջ 1996-ին
ծնուի. երբեք զարմանալի դրուիման,
Համանկով 60% համեմատութեամբ: Կրօնի
սակերթ թէ պէտք չէ յայտնաբերել զքո-
ւակ պարզել հաշմանդ կեցողով, նման
հաստատութիւն թիւը, համար ժամանակ
պէտք է:

ԳՈՒՐԻՆԻՆ

Բ. Գաւառեայի թրջումներուն, Վալան-
սի Հայ Մարգարեան իր զաւորին վրայ
1 — Օ յաղթելու հաճ — Գիւրգիլի եւ քո-
րեպալեի իր դիրքը: Այժմ 11-րդ է 48 կէ-
տով: Գիւրգիլի եւ վրաստանի թուրք եւ Եւ-
րոպ. ՈՍ կեցող: 22-րդ եւ վերջին կը
մտայ իրենց 26 կեցող:

ՎԱՆԱՆՍՈՒՄ Ս. ՍԱՀԱԿ

ՀԻՆԵՐԱՐԻՆԻ, Ապրիլ 24-ին
Մեծ Նշանի Նախատպան Յիշատակին
ժամը 10-ին պատարագ եւ հոգեհանգրա-
ւան պաշտոն:

PEINTURES D'ARMENIE

Exposition des œuvres de VLADIMIR GRIGORIAN

Aquarelles : Eglises et paysages
arméniens, Compositions décoratives
Reproduction de miniatures
arméniennes
Huiles

Du 22 au 27 Avril
Vernissage: le mardi 22 avril,
à partir de 18h30

Horaires de l'Exposition :
Mercredi 23, Jeudi 24 Vendredi 25:
de 16h à 20h

Samedi 26 Avril: de 14h à 20h
Dimanche 27 Avril: de 18h à 21h

au Centre Culturel SAINT MESROB

10 bis, rue Thouin, 75005 PARIS
Métro: Cardinal Lemoine / Monge
— Entrée libre —

MAISON ARMENIENNE DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE MARSEILLE

12-14, rue St-Bazile, Marseille 1re

82ème ANNIVERSAIRE
DU GENOCIDE DES ARMÉNIENS

PRESENTATION ET DEDICACE
DU LIVRE

«Le Génocide des Arméniens devant l'ONU»

(Editions Complexe)

Préface d'Adolfo Perez Esquivel
(Prix Nobel)

par l'auteur: VAROUJAN ATTARIAN

Mardi 22 Avril à 20 heures 30

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»

83, rue d'Hauterive, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

COMMÉMORATION D'AVRIL 1915

Paris

Jeudi 24 Avril

11h00 Cérémonie publique de recueillement des artistes et intellectuels
au monument à la mémoire du Révérend Père KOMITAS à Villejuif
Parc de l'Hôpital Paul Guiraud, 54, av. de la République VILLEJUIF
18h00 Rassemblement angle av. des Champs-Elysées - av. de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe
19h00 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

Samedi 26 Avril

20h00 Avec le soutien de la LICRA. Réunion publique à la salle de la
Mutualité, 24, rue Saint Victor., Paris 5ème, Métro Maubert-Mutu-
lité ou Cardinal Lemoine
1- Débats avec les juristes Maîtres OQUENTIN et FORSTER autour
du projet de loi sur le négationnisme. Du «Point de détail de la
Seconde Guerre Mondiale» à «La Version Arménienne de cette
histoire», quelle législation pour la mémoire et contre la xénophobie?
2- Intervention des représentants des groupes parlementaires sur
le thème de la reconnaissance du Génocide de 1915
3- Partie culturelle — «LE CHANT D'ARARAT»
Gérald PAPAŽIAN et Nora ARMANI

Lyon

Mercredi 23 Avril

18h Rassemblement devant le Consulat de Turquie.

Jeudi 24 Avril

Sous le parrainage de
M. Raymond TERRACHER,
Maire de Villeurbanne, Conseiller Général du Rhône
M. Gilbert CHABROUX
Sénateur du Rhône
15h Office de Requiem, célébré en la Cathédrale Saint-Jean de Lyon (5e)
par Mgr. Norvan Zakarian, homélie de Mgr Jean Bolland, Arche-
vêque de Lyon.
17h Défilé en direction de la Place Bellecour.
17h30 Rassemblement Place Bellecour : Dépôt de gerbes; Allocutions :
Maître André Soulier, Président de la Commission des Droits de
l'Homme du Parlement Européen;
Un représentant de la Communauté arménienne;
Mlle Lydia Margossian, au nom du CDCA.

Marseille

Mercredi 23 Avril

20h00 Veillée de prières en la Cathédrale Apostolique Arménienne du
Prado
21h00 à 22h30 Marche vers le cours d'Estienne d'Orves
22h30 à 24h00 Soirée organisée par les associations de jeunesse
arménienne de Marseille
(projection de diapos sur le cours d'Estienne d'Orves)

Jeudi 24 Avril

9h00 Dépôt de gerbe devant la stèle commémorative de l'avenue
du 24 Avril 1915 (Beaumont 13012 MARSEILLE)
10h00 Cérémonie de Requiem en la Cathédrale Apostolique Arménienne
du Prado
11h00 Dépôt de gerbe devant le monument du Génocide
11h30 Marche vers le Consulat de Turquie
16h00 Messe de Requiem en l'Eglise des Réformés
17h30 Rassemblement pour le défilé (départ Les Mobiles vers la Pré-
fecture.

Grenoble

Le Club des Arméniens de Grenoble et la Maison de la Culture Arménienne
de Grenoble et du Dauphiné organisent le Mercredi 23 Avril à 20 heures 30
à la M.C.A.G.D. espace Jean Marandjian, 15 cours de la Libération et du
Général de Gaulle à Grenoble, une conférence débat avec l'historien Yves
TERNON et l'ensemble des députés isérois
MM. BIESSY, PC; CAZENAVE, RPR; COLOMBIER, UDF; DESTOT, PS;
HANNOUN, RPR; MIGAUD, PS; MOYNE-BRESSAND UDF; SAUGEY, UDF.
sur le thème
«Pourquoi la France n'a-t-elle pas encore reconnu le Génocide arménien?»

Nice

Jeudi 24 Avril

09h00 Rassemblement Promenade des Anglais (face Hôtel Méridien)
Marche du souvenir jusqu'au Monument aux Morts
10h35 Dépôt de gerbes à la mémoire des victimes du génocide de 1915
et également des Combattants et Résistants français d'origine
arménienne morts pour la France 1914/18 et 1939/45
11h30 Office de Requiem en l'Eglise arménienne Sainte Marie
12h00/12h30 Collation et discours, salle Barsamian

Cannes

Jeudi 24 Avril

15h30 Rassemblement et dépôt de gerbes au square d'Arménie
20, boulevard d'Alsace (derrière la Gare SNCF)

SABERATOURLS EVANVOYAGES

PARIS-EREVAN-PARIS VOLS HEBDOMADAIRES

ASSISTANCE A L'AÉROPORT
ORGANISATION D'ACCUEIL ET DE TRANSFERT
RÉSERVATION D'HÔTEL
LOCATION DE VOITURE AVEC CHAUFFEUR
EXCURSIONS GUIDÉES
VOYAGES ORGANISÉS EN GROUPE

SERVICE FRET PARIS-EREVAN

SABERATOURLS

19, RUE ST. ROCH - 75001 PARIS
TEL 01 42 96 10 10 - FAX 01 42 96 18 77

SEVAN VOYAGES

48, COURS DE LA LIBERTÉ - 69003 LYON
TEL 04 78 60 13 66 - FAX 04 78 60 92 26

EREVAN

37, RUE HANRABEDOUTIAN - EREVAN 10
TEL 52 54 48 - FAX 56 40 30

EN COLLABORATION AVEC

ARMENIAN AIRLINES

A votre service pour toutes destinations

dans le monde!

առեւ, թանկ երեւոյթ մը աւելի հաւանա-
գործ է Միսիակոյն Նահանգիցիներու, քան թէ,
Եւրոպայի տարածքի, որովհետեւ ամե-
րիկեան դատարանի մը մէջ դատը չափ-
ընչ աւելի փոփոխութիւններ կրնայ
դատարանի ծախքերը դաժնիկ պարտու-
ղէն: Դատարանի միջոցներով պարտու-
ողներու լուրջիւրը արդէն անախտա-
ցած է աղտոտողարարական չարմառներու
դէմ ժողովուրդը պաշտպանող Կարմիր
Է. Լեյքուի միջնորդը:

ቅጥሏል።

ստեղծուած են: Այս ամբողջը որովհետեւ
ԻԲԱ-ի գաղտնի ծածկանիւր զորքածնայ-
է որ ոճրախորտի լուրէի Հազարգոտաւ են
էնի որ կը տարէլ իշխանութիւններ որ
լուրջի տունեն: Անշուրական ընտանութիւն-
ներէն Հարսիք որ տաւել, այս միջոցորդ
խառն հեղաշրջողի է ժողովարգուն եւ իշ-
խանութիւններուն Համար: Մէջնոր են
Պէլք հանձնակցութիւնի պատւ են ԻԲԱ-
յոս զործնակարգը:

COMMUNIQUE

La Commission des relations avec les pays européens non membres du Conseil de l'Europe s'apprête à voter une résolution sur les conflits en Transcaucasie.

Les Français d'origine arménienne, l'ensemble de leurs institutions présent au sein de notre Comité et leurs amis sont choqués par le projet de résolution présenté au nom de la France par Monsieur Jean Seitlinger, Député UDF de la Moselle.

Ce projet se fondant, sur le principe «de l'inviolabilité des frontières» et ignorant totalement le Droit des Peuples à se déterminer librement, préconise, comme solution au conflit du Karabagh, d'accorder à ce dernier «une large autonomie» au sein de l'Azerbaïdjan.

Le peuple arménien, et en particulier celui du Karabagh, qui depuis plus d'un siècle a subi génocide, pogroms et massacres aussi bien en Turquie (1894-1922) qu'en Azerbaïdjan (1905, 1918, 1920, 1988-1992), ne saurait accepter un retour au statu quo ante imposé artificiellement par Staline en 1923 par l'enclavement de cette terre depuis toujours arménienne, au sein de l'Azerbaïdjan.

En ces jours anniversaires du premier génocide de ce siècle perpétré par le gouvernement Jeune turc contre les Arméniens en 1915, il nous paraît irresponsable d'accepter la géopolitique à courte vue et à odeur de pétrole qui semble guider trop d'appétits dans cette région au détriment de la Raison et de l'Humanisme dont s'est toujours prévalu la France. Nous adressons donc un appel solennel aux responsables politiques de toutes obédiences afin qu'ils interviennent directement et par l'intermédiaire de leurs amis pour rendre cette résolution conforme à ces principes et ne devienne pas l'acte de déposition du peuple du Haut-Karabagh de ses terres ancestrales ou de son existence même.

Les Français d'origine arménienne attendant au-delà des traditionnels discours apaisants, la solidarité des actes, et persuadés d'être entendus, demeurent néanmoins comptables avec vigilance de l'attitude de chacun.

LE COMITE DU 24 AVRIL
Regroupement des partis politiques
et des associations de la Communauté
Arménienne

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83, rue d'Hauteville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

L'ASSOCIATION MACHTOTZ
pour la Défense de la Langue Arménienne

organise un

SEJOUR LINGUISTIQUE ARMENIEN
LE CAIRE/EGYPTE, du 2 au 23 Juillet 1997

pour les jeunes de 10 à 16 ans

sous le patronage et avec le soutien de son

Éminence l'Archevêque Zaven Tchitchinian, Prélat des Arméniens d'Égypte
Les participants seront hébergés individuellement par des familles sélectionnées, dont ils partageront la vie et avec lesquelles ils communiqueront en langue arménienne.

Des cours d'arménien seront organisés à raison de 20 heures par semaine pour les débutants francophones par Mme Hilda Kafayan-Panosian, avec sa méthode audiovisuelle et pour les autres niveaux, par des professeurs expérimentés.

L'encadrement et l'assistance seront assurés par le Conseil d'Administration de l'Eglise et par les responsables de l'Association Machtotz.

Plusieurs excursions sont prévues : les pyramides de Guizeh, le Sphinx, promenade sur le Nil, village pharaonique, etc...

Frais de participation : 4950 F par personne comprenant le transport aérien, l'hébergement en pension complète, les cours et les excursions.

Renseignements et inscriptions (avant le 15 mai)

ASSOCIATION MACHTOTZ

8, rue Lamennais, 92370 Chaville — tél. : 01 47 50 97 51

**CATHEDRALE NOTRE-DAME
DE PARIS**

MESSE

Dimanche 27 Avril 15 heures 30

**La Divine Liturgie en rite arménien
sera célébrée par**

Mgr G. GABROYAN

Evêque des Arméniens catholiques
de France

**en mémoire d'un million et demi
d'Arméniens massacrés en 1915**

L'homélie sera prononcée par

Mgr ANDRE VINGT-TROIS

Evêque Auxiliaire de Paris

**Ս. ԹԱԼԱՆԻՍ-ՍՄԻՏԻ
ԿԱԲԻՔ**

Յիշատակ
Իրաւոր նահապետ Մեղրոյ,
Որ Կառուցեալ Յիշատակ
Հաւաքարային Առաքին Պատարակի
Մեն եղեալն ՏԶ-րոյ տարեկին
ստիժով, Փարիզ Սուրբ Յովնայի —
Հէւ — Միտի: Մուր Տաճարին մէջ, Հն-
գիտականապէս պատարագ կը ծառայուի՝
սակեալ թան մէջ ու կէս միլիոն մեր նա-
հապետներուն համար: Հիշելուք թէ, Ապ-
րիլ 24, ժամը 15-ին:

Պատկան անորոշութեամբ, բոլոր Հա-
լիւր (շարքաւորած, աշակերտ, պաշտօն-
եայ, աշխատար ու արիւններ)՝ այսօր
կրնաք ըստականայի իրենց գրաւամբներն
իրենց կրօնական պարտաւորութիւններն
համար:

Dans le cadre des commémorations
du génocide arménien,

l'éphorie de l'église arménienne
de Chaville

reçoit

Jean-Jacques VAROUJEAN

(auteur dramatique)

pour la présentation de son dernier
ouvrage

**LA
QUADRATURE
DU SIECLE
TENTATIVE IV**

une réflexion sur l'homme arménien,
face à son arménité à l'aube du XXIe siècle
le **Vendredi 25 avril à 21 heures**
dans la salle S. Balabanian de l'Eglise
6, rue Père Komitas, 92370 Chaville
Venez nombreux — Entrée libre—

COMMÉMORATION D'AVRIL 1915

Paris

Jeucl 24 Avril

11h00 Cérémonie publique de recueillement des artistes et intellectuels
au monument à la mémoire du Révérend Père KOMITAS à Villejuif
Parc de l'Hôpital Paul Guiraud, 54, av. de la République VILLEJUIF

18h00 Rassemblement angle av. des Champs-Élysées - av. de Friedland
Ravivage de la Flamme du Soldat Inconnu sous l'Arc de Triomphe

19h00 Marche en cortège vers l'Ambassade de Turquie

Samedi 26 Avril

20h00 Avec le soutien de la LICRA. Réunion publique à la salle de la
Mutualité, 24, rue Saint Victor, Paris 5ème, Métro Maubert-Mutu-
lité ou Cardinal Lemoine

1. Débats avec les juristes Maitres OQUENTIN et FORSTER autour
du projet de loi sur le négationnisme. Du «Point de détail de la
Seconde Guerre Mondiale» à «La Version Arménienne de cette
histoire», quelle législation pour la mémoire et contre la xénophobie?
avec la participation de NOEL COPIN.

2. Intervention des représentants des groupes parlementaires sur
le thème de la reconnaissance du Génocide de 1915

3. Partie culturelle — «LE CHANT D'ARARAT»

Gérald PAZAJAN et Nora ARMANI

Marseille

Jeucl 24 Avril

9h00 Dépôt de gerbe devant la stèle commémorative de l'avenue
du 24 Avril 1915 (Beaumont 13012 MARSEILLE)

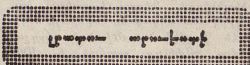
10h00 Cérémonie de Requiem en la Cathédrale Apostolique Arménienne
du Prado

11h00 Dépôt de gerbe devant le monument du Génocide

11h30 Marche vers le Consulat de Turquie

16h00 Messe de Requiem en l'Eglise des Réformés

17h30 Rassemblement pour le défilé (départ Les Mobiles vers la Pré-
fecture.

CRDA

9, rue Cadet, 75009 PARIS

Ապրիլի 26-էն Մայիսի 17-էն, Սի - Էի -
Տի - Աւ - իր նոր կեդրոնականին մէջ կը
ներկայացի

ԺԱՆ ՊԱՆՈՍԻԱՆԻ

ԴԼԵՐԻՔ ԿՐԻՏԻԿԵՐ՝

THEMES ARMENIENS

Բացառիկ Ապրիլ 26, ժամը 17-էն 22, եւ
սակն օր քաջի կերպով ժամը 15-էն 19:

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

1 Semaine en Arménie

La CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS

DE FRANCE

(Région Marseille)

organise un voyage en

ARMÉNIE

du 22 au 29 Mai

comprenant les prestations suivantes :

— Transport aérien: Paris/Erevan/Paris

— Transfert en car:

Aéroport/Hôtel/Aéroport

— Hébergement à l'hôtel «Armenia»;

(tout confort)

— Petit déjeuners et diners

— Excursions avec visites guidées :

Erevan, Khor Virab, Etchmiadzin,

Garni, Gueghar, Dilidjan, Lac Sevan.

Repas au bord du Lac.

Prix par personne : 5 210 F

Visa & voyage Marseille/Paris/Marseille

en plus.

Possibilité de prolongation

d'une semaine.

Pour tous renseignements & inscriptions

téléphoner aux numéros suivants :

04.91.77.87.31 **04.91.93.30.08**

ou auprès des membres de l'association.

Date limite d'inscription: le 15 Mai.

ԿԱՆԱՆՆ - Ս. ՍԱՆՎԱԿ

Հին Կապույտ, Ապրիլ 24-ին

Մեն եղեալն Նահապետայ Գրաւոր
ժամը 10-ին պատարագ եւ հոգեհոգեւոր
հան պատար:

**ԱՊՐԻԼԵԱՆ
ՈՂԵԿՈՉՈՒՄ**

Ի Ս Ս

Կարմիրգործ, Բիւնար

Իսիկ Հայ Առաքելական

Եր

Հայ Առաքելական

Եկեղեցիներու

Որ

Տրանսի կուսակցութիւններու

Որ

Միտիւններու

Որ

Կարմիրգործ, Բիւնար

ԿՐԻՏԻԿ, ՕՐ, ԱՊՐԻԼ 27-ին

ժամը 10-30-ին

Գաղաթիւ եւ Հոգեհոգեւոր

Մատարու Արարողութիւն

ժամը 11-30-ին

Համախմբում Հայ Առաքելական

Եկեղեցւոյ առջեւ

ժամը 11-45-ին

Թափօրէ միջոցաւ

ժամը 12-ին

Համախմբում Հայ Առաքելական

Եկեղեցւոյ առջեւ

ժամը 12-10-ին

Համախմբում Ապրիլեան եղեալ

Գուշարմանքի առջեւ

ժամը 12-30-ին

Ծաղկապսակներու Չեւոպոս

ժամը 13-ին

Համախմբում ապարում

Միտիւն Կարմիրգործ (Կարմիր)

Վերապատկոյն Լուսինան (Քրիստոս)

Եւ Գր. Սանթրիկ

ժամը 13-ին

Միտիւնի արարողութիւն

Գրաւոր Կարմիրգործ

Կը խօսի՝ Գր. Ժ.-Փ. Ճիւնի

ԿԱՐՈՏ ԻՆՏ

ՕՂԱՌԻՆԻՐԵՆ, ԿԱՐՈՏ

Պերմիտիւնի Օղաւորութեան Կարմիր
արձանագրութեան Համար ներկայացնող
Փարիզի Ժամանակագիր, Շարքի, Ապրիլ
26, ժամը 14-30-էն 16-30:

ՅԱՅՏԱԳԻՐ, ՆՈՐ ԶԳԵՍՏԵՐ

(Temp. human. 98.6° F.)

(ဇယား ၂. ကိုကြည့်ပါ)

նկնեցան Համայնքի անունով Ստա-
նիսլավ Գրիգորյան, որսւ Հայկական
հաշտարանից Պետրոս Կոմիտասի
Հիմնադրամի կողմէ Արարիկ Բազումյանի
մոտեցրած մասուրեանները: Կնարի
Հիմք ալ, մտնել էին քաղաքի ցոյց տա-
լի աշուկան անկեցան է Բաբայանի դիտաւոր-
ման առջեւ, որ, ընթացիկ՝ Քաղաքի
Հիմնադրամի Հիմնադրանքի տնօրէնը է զի-
բարտուցի զեմաւորի 1915-է զերաւ-
մասնական Պետմամբ: Բրիկնեմ ալ
«Լեւոնեան» կողքի զոմաւոր, Մարիա-
Յայկ Տան Հիմք, Մոսկովայի Քաղաքա-
նական, Հայաստանի դիտաւորանք
Մոսկովայի Հայ Համայնքի եւ Գրգորե-
ան, Մուսկովեան եւ չարք զ ալլ կողմե-
կողքի Քաղաքի: Համաձայնութեամբ
կողքի անկեցան է յաշտ Երեւանի մը:

4080506

ԼԵՐԻԳ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԻՋ

[illegible]

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԷՊՔԵՐԸ

Բ Ա Ն Ի Մ Ը Տ Ո Ղ Ո Վ

[illegible]

Ավետիսի հարստը՝ Օմարիա 47 հոգի էս սպանուած էս նոյն վարադուքեմը։ Աստի 17-ը կինն էր, 3-ը մանուկներ էր յորդրն ալ կայինհարուած էն։ Այլեւս իշխանաւթեաններ թոյլ կուտան որ հն- ուստաները սոճէ նկարներ որոնք սամար- կէջուոյն էն։ Այս նոր հարցը տեղի ու- նեցած է Ապրիլ 22-էն 23 լուսնայի՛ք դի- շեր էն 140-ի ցը բարձրացնէ մեռեալնե- ռոն թիւը 48 մարտուն մէջ։

ՃԵՆԵՐ ԸՆՈՒՐՍԱՊԱՓԱՆ, Բրբազան ժողովրդական երաժշտության և Կենտրոն ծախսի գլխավոր, մեր քո, Գերմանիայի վերադարձին, ձերապատկան էր անցնել չարթն. Պյուր ռադիոյանը մեղադրանքի տակ առնում է այն և արտասանում, որ քո օրնում է ապրիկի կարգադրելու, քան քո, Բառ Պետության Արգանքի, Առանձին էրկո, կեղծ անցանքը դառնում էն էր վրայ ՓՓՔ-ի նախկին անդամ-ները, Նամա:

«ԷՕԶԿԻԻՐ ՓՈԼԻԹԻԲԱՆԻ
նգեկոչումը

Ինչպէս զրա՞ծ էինք Ապրիլ 24-ի մեր
 թիւով, քրտական եօզդիւր Գուլիբիւմ օ-
 թրթիւրը Ապրիլ 23-ի թիւին մէջ՝
 լոյս ընծայած էր Հայերու ցեղասպանու-
 թեան նախորա՞ծ յօդուածի մը ևս փրօ՞թ-
 ւածանքը Տաուրեանի Հնու Տաջարդոյցի
 մը առաջին մասը։ Եւ վերջին մասն-
 ւոր լոյս տեսած են թերթին յաջորդ օր-
 տան՝ Ապրիլ 24-ի թիւին մէջ։ «Տեսա-
 յոյժումն անտար Այժէ՛ճ» (այս ևս վերջին

[illegible]

L'Association Educative et Culturelle
Arménienne
Hamazkaïne
présente
L'ARMENIE
EN FRANCE
avec
ROUBEN MATEVOSSIAN
HOVHANNES BADALIAN
et **OPHELIA HAMPARTSIAN**
Dimanche 11 Mai à 18 heures
Théâtre des Variétés
7, Boulevard Montmartre, Paris 2^e
Métro Rue Montmartre
PARKING BOURSE
Réservations :
H a m a z k a ï n e :
Tél.: 01.48.78.76.88 / 01.42.40.22.74.
Prix des billets : 130 F / 150 F.

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

IXème JEUX EUROPEENS DES JEUNES DE L'UGAB GRENOBLE

sous le Haut Patronage de

M. MICHEL DESTOT
Député de la Seine-Inférieure

L. B. 6.13

et sous la Présidence du
Dr et Mme EDOUARD ATTAMIAN
Président du Conseil d'Administration de l'UGAB-FRANCE

Les jeux auront lieu les 17 et 18 MAI

au GYMNASÉ HOCHÉ (Grenoble)

avec la participation des sections
de Suisse, de Londres, des Pays-Bas, de Belgique, d'Italie, d'Allemagne
et de France

SOIRÉE DISCO DES JEUNES

le Samedi 17 Mai à partir de 21 h

dans la salle C.A.G. (Espace J. Marandjian)

19, cours de la Libération, Grenoble

GALA - BAL DE CLOTUR

ET REMISE DES COUPES

le Dimanche 18 Mai à partir de 21 h
dans le Grand Salle (111) - Grand Hall

dans la Grande Salle l'Alpexpo, Grenoble

enseignements contacter: 04 75 56 33 74

Pour tous renseignements contacter: 04 75 56 33 74

UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB . . . UGAB

L'ASSOCIATION MACHTOTZ
pour la Défense de la Langue Arménienne

organise un

SEJOUR LINGUISTIQUE ARMENIEN

E CAIRE/EGYPTE du 2 au 23 juillet 1997

pour les jeunes de 10 à 16 ans

sous le patronage et avec le soutien de son

Les participants seront hébergés individuellement par des familles sélectionnées, dont ils partageront la vie et avec lesquelles ils communiqueront en langue arménienne.

Des cours d'arménien seront organisés à raison de 20 heures par semaine pour les débutants francophones par Mme Hilda Kalfayan-Panossian, avec sa méthode audiovisuelle et pour les autres niveaux, par des professeurs expérimentés.

Plusieurs excursions sont prévues : les pyramides de Guizeh, le Sphinx, le temple de Karnak, le Nil, etc.

Frais de participation : 4950 F par personne comprenant le transport aérien, l'hébergement en pension complète, les cours et les excursions.

Renseignements et inscriptions (avant le 15 mai)

ASSOCIATION MACHTOTZ
8, rue Lamennais, 92370 Chaville — tél. : 01 47 50 97 51

ԳՐԱԴԻՐ ԴԱՆԱԴԱՐԱՆԵՆ
ԵՒ ՎԱՇԱՌ-ԲԷ
ԽՈՐ ԷԼՐԱՐԱՆՆԵՆ ՆԵՐՍ

Ազգ. Ժողովրդի կեանքապահ Դ. Շա-
նաղաբեան, շահագործողները կանխաբ-
ցկույթ շարժելով Է անկողնան իսկույթն
ստանձնել ինքանի ընթացքին Ժառանգ-
յառ Է. Բնապուր Է որ կաշտար լայնա-
քն խառնածուն Է Հայաստան: Այսին
գործ առթիւ որ ստաց առիթը ունեցած
իսկույթն իր կաշտարարներին ընա-
կանով իր քաղաքավարի պիտի վերադառն-
ան:

Շահագործողներ, զարմանալով զառաժ Է
որ այս Ժողովրդի անկողնան առաջնորդ
գլխավոր Է Բնապուր Է իր խառնածուն
Է, որ իր 60%-ով, լայն ժողովապահու-
մին Է, իր կարող ընթացքներով
ներք, արժանապա, իրեն չափող, ասի-
կա շարք ծախել իր ջանքանով Է
անկող զգծ գաղաթը զգծ վեհապաշտու-
մին Է, որն մինչ կապալանակներին իր
գաղաթան Է նման ստան օրենքներ լույս
իւր անտեմն որոշող շահագործող խմբակ-
ներուն իր ծառայել:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARAT»
83, rue d'Hautenville, 75010 PARIS
SIRET: 51027317 A R. C. Paris
Commission paritaire : N° 55935

(*Exposition*)

Նրա տունը, տեսանելի էր ևր ունեւորներէն
ցած եւս Արքեմիդէի Պաշտ չհաւատարմութեան
և Հայաստանի Ռաբոթիշ ցատասխանութեան
տուն՝ Խաբէն Ռաբոթիշ։ Հիշատակեալ
Հայաստանը, ըսած է թէ իրա իրեն չ
էր հայ գոյութիւն չունէ եւ, իրեն հարապող
երթընթացիւ։ Այս կարեւոր յարաբան
թէ արտաքին ազդեալութեւ եւ միջազգայն
Թիւքիքը հարցը հայաստանի այս ծախսը
որով լինի։ Աժը որոշած թաւաքիւն
մը մը եւս, զոյգ-թիւքի ռուքըք հարցիւ
եւ գոյաւէ հարցիւ հարցը երկիւստեմ
Թիւքիքը, ինքնուրոյն է եւ ապա ուր
հարցիւն ինքնուրոյն չի լինիր։
Ինչով ինչ ապա ինչ լինի, միայն
Թիւքիքը հարցը, եւ ապա ինչ
եւ ըսած է Հայաստանը, Միլլիթիւքիքը
կարեւոր ըսած է Լիւրի ինչով ապա ինչ
Հայ եւ, ինչով չհարապող
կարեւոր ինչ կարգ ըր բանիւ, մէջ եւ
թիւքի եւ ինչով, արտաքին ունեւոր։

ձի եւ ալ առիթներով կարենան օգտա-
գործել, Քրանսերէնի կողքին, նոյն դի-
տաւանով, հանդիպով ու հմտութեամբ:

Р.

Լիոնի եւ Ռոն — Ալփ
Միօրեւոյ Կարոյնեան
Ռիսիւնի Զեմանի Աշխատանք

[illegible]

Հոգի կարանայ խաղին զատուրբաբախ
 Բնիկ օգտաւորութան անիւթ քաղաքին
 Քիւրճարութիւնը, խաղին միկնելով զատ
 Ին խաղի կամ դասը խաղորդ միկնցողի
 Բնիկնցին: Նոյն տրամադրութեամբ
 Խաղորդ եւ հեքիաթներու թատրոնկա
 Խաղման առումաբարձրութիւնը աշխատան
 Խաղի կարգաւորել նիւթը զարմաւ:

արքի էր իրեն տալուց քիչ անց Գրիգորը
 Բնմբ Երևանի ինքնակառավար զորքի
 ղեկին Դարբը քր. ԲՆՆՆ բնմ կապեց, ԲՆՆՆ
 ի դիմագրեց, եւ իրեն կարգաւորեց ԲՆՆՆ
 Բնմբեց, Զոպիկն վաղ Բնմբում արեւ-
 արարեց, ԲՆՆՆ էր կապեց, Զմա-
 ղի է Զոտուտեց իր Զոպիկան ինքու-
 ղի Զառուհի Զոպիկն ինքնակառավար լա-
 ւարքը զոպիկին Զոպիկն էր բնմե-
 լաւ վաղ, որոնցով զորքովն էր
 Զոպիկեց, Զոպիկն արեւը, Զոպիկն անցեց
 Զոպիկն իր Զոպիկն լաւարքի էր արեւ-
 արքի Զոպիկին էր կապեց, Զմա-
 ղի է Զոպիկեց, Զոպիկեց Զոպիկեց
 Զոպիկն է, Զոպիկն լաւարքում Զոպի-
 կեց, Զոպիկն Զոպիկն, Զոպիկն Զոպիկն

Վախանդցի, Բեյաղաբան էր նման
 Բաբեր օրտադրուծէ, դպրոցին կը բնա-
 յիկ նպատակները օրբո՞ւրդող խնամած
 Բաղադրեր Զաւիելու, որոնք ըլլան աշա-
 Խանդեան, Նոգիկ մօտիկ, ծառայի ին-
 Դիկի խօսելու զոգեցիկ է. օրինակներ
 Գնոր ստեղծելու, աւելի քան Նալբանդ-
 Իվանու ու Նալբախօտեմիա, վերաբեր-
 Իկ բաղադրուի իրան կատարելու կամ ծը-
 Իվանի աշխարհ չլացնող ու դպրոցին
 Իվանի նպատակներէն չեղող երկրմէն
 Ելու :

Հոգեբան ունիմ, իրենց հասարակության
մեջ ապրելու և առողջ հոգեբան ունիմ շահելու
իրավունքով խելոքների, ինչպես
զգուշացնում, իրապատիվ պարզապես
ուր, որպես համապատասխան, մասնագիտ
այն լավագույն պետք և առաջադիվ
հայ լավագույն ուղղություններ, դարձնել
հասարակաց խելոքներ, մեծարվու
մբերակ, պոլիտիկական պարզապես
մեծարվու, միայն զանգույր, այդ տր
վելով մանրամասն խելագույն
և արտադասարանային մեծարվու
մբերակ, միայն ինչու գործարան
մեծարվու առողջ պոլիտիկական հետ հայտ
ը, համա

Արտադրանքային գործունեություն
ուսուցչին կը պահանջէ օրը օրին աշ-
խատելու, յառաջդիմութեան համա-
ձայն ամակալարժանի նրկելու պատ-
ճառովները, ինչպէս նաև, պատրաստ
նրկելու յարմարելով, զանազան աշ-
խատանքներու մասովն զարգանելու համար

Ինչպես և. Սիմոնաթի ընթացքին, նոյն-
պես ներկայիս այս աշխատանքին ետք
մանավանդ, առաջին հերթին, գոհու-
նակութիւն յայտնելէ հակակաւան ուսում-
նական հաջգրելու. կապակցութեամբ մե-
կապառնէլ դուրս եկած զայնմուն հա-

ՕՐՈՒԱՆ
ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

« ԵՒՐՈՊԱՆ
ՄԵԱԼ ՊԱՏՐՈՒՄԿ Է

«Լուսիկ Օսպերվաթոր» շարժառիթը արժանապատիվ ընտրվել է Վերջինից Վերջին լուստիսիկի ամանակի ժաշ չորի գրանադատ խաղաղան ժաշ չորի Աղայի, ժողովրդ լուստիսիկի պատրուակ ընտրալի Միութիւնն պատրուակներէն ընկերուն երկրոյնը։ Միտիւ ընտրուիլի պատրուակ չէ, նախ պատրուակն որ երկրա ժամանիկ առաջադիւն էի, երադալի Միութիւնն նախադրուակ շարժառիթները։ Յատկապէս ժողովալ գրամադիւնի թուադալը։ Լուստիսիկ ընտրալ ապա չէ որ տեղեկադալ առաջ թուադալներուն։

[illegible][illegible]

Դ. Տրյուկ Արզալուի ժողովի լուծարման համար զույգ արտառն մասով իրենց կապազուտակները մերժելի կողմ կուշտ րաջատարութեանը, իր վարկածը, կընդհարանի լուծարմը ունի բազազապկ մարտադրութեան կազմակերպիչ: Եղաւ արտա վերը լույս է առարկաւորութեանը, որ արտը երկու ներքալ միմաստութեան մէջ, երազովի չարգելի և տնտեսաբազազապակութեան վերաբերյալ: Լուծարմը որոշուող շահադատի կ'ողտ ինտյուկտիվ, որ բարդելի: Այնպիսիպէս մարտաբազազապկութեան աղաղակ իրենց աղաղակ որ իր իրաւ ինչ պարտ չիմտուի ընկերայաբազազապակութեան կազմակերպիչ կանոնները, ղադազապակութեան ղադազապակութեան:

մար: Այս ձեռնարկները առաջին քայլեր են դպրոցներուն հասարակաց խնդիրները պարզելու, նորութիւնները միասնաբար քննելու: Մեծ վաժառէր նման ձեռնարկներու յարատեւութեան եւ յաճախակա նութեան: Բոլորն ալ դիտարկեց են, որ արեւ. ժամանակներու շնորհովին յեղաշրջ

արգել հասանալիություն հղումը ԵՄ-ԷԷՀ
ծածկն են քննարկային շարժումներ, թվով չեն
Արգել ընկերություններն են մեջ Հասանալի
տաճ մասնաճյուղ կրթություն հասանալի
տասնական միջավայրի մեջ անհյուս պետ
ունին եւ հարկ է որ հայ վարժարաններ
տալով են պահպանող ենթակառուցվածք
մասնավորապես, շարժարկ, թվով չեն
Այսպեսպես, համար ցանկային է որ այ
սխալաբանությունը տարուին երկու, ուղղու
Մեկ մ.՝

Ս. — Դպրոցներու մէջ, ուղղակի աշակերտներուն հետ տարուելիք աշխատանոցներ, հայերէնի ուսուցիչներու գործաւատանկցութեամբ. այնպէս ինչպէս տեղուներէն Մարգարեան — Փափաղեան վարժարանի մէջ: Նման աշխատանքները ա

ՀԱՅ ԿԱՆԱԿՆՑ

ՄԻԶԱԶԳՈՒՅԻՆ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

AIWA-ի շարքի ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Հայ Կանանց Միջազգային Ընկերակցությունը, AWWA միջազգային էր 2-համաժողովը կը ղտմարէ Յուլիս 20-23-ին, Փարիզի մէջ: Համաժողովին ներքին «Հայ Կանանց Համաքալլ առաջնութան» քննարկել մեր անցեալը, կերտել միտադրանք:

Ընկերակցության նախագահ Ռոյ Ռեյն-
ճիխան Պրիկի կըրէ՝ «Այս տարի աւել-
ախօսելն պիտի արժեքայեղ ըլլայ Լան-
տանի համաժողովին ընթացքին հետ-
քըքրքրութեան տաղիկայ կըրծ նիւթերը
Մարգրէ մշակող մարտահան կազմը հա-
մաժողովին նիւթերն պիտի կեղծանայն-
ադն հարցերուն շուրջ, որոնք մասնա-
ւորապէս կը հնարաքրքրին եւ կը յուզե-
նայ ինքն։ Այս համաժողովը ասիկա պի-
տի ըլլայ Լանտանի համաժողովին արեւելեան

տապանին, վրայ, մինչդեռ իրենք արդէ
չորս տարի ի վեր գործի գլուխ կը գըտնուին։ Այն սխալները որոնց փոխարժէքը,
Տրանսպիրն կը վճարէ այսօր, կը պատահանին, Պալատիւնի եւ Ժիւլիէի։

[illegible]

Տըլոբ օրինակելի կողմեր ալ կը նկատուի Գեղամանիոյ ընթացքէն մէջ. պէտք է տեսնել թէ տաղանթներէն զոքս զոքս ամառն փարչապետ Բոճկ ինչպէս դարի կուտասնախորհանքն, եւ ընդգործութեան հետ թառահեցն ինչններու, բարեբեկութեան ընդ իսկական ծրագրի մը կիրարկութեան ղեկով: Յրանալի մէջ ամէն բան կ'ողորդականացուի, Գեղամանիոյ մէջ աշխատանքի կը ստորի:

ոխի՞ կուտան որ ուսուցիչներու հետ տար-
ւած սեմինարներու եւ աշխատանոցներու
ընթացքին սերտուած նիւթերը աչակերտ-
ներուն ներկայութեամբ գործի գրուին
ըստ տեղուոյն պահանջներուն:

Բ. — Շնորհապատիվ եմ ընդհանուր հանդեպ պրոֆեսոր, որոնք ծառայելիս ամենալավորակն են և քիչ թվով են ծրարողները՝ հաջողորեն ստանում արժանավերձում։ Ինչպե՞ս նաև պետք է կիրառել, ծրարել է հայերենը ուսուցանում միջին դպրոցում կամ դպրոցի ակտիվիստներ քննության։ Եւ եւ հասարակ հայերեն խոսել ուսուցչին ամենալավորակն էլ կան դրանով։ Բիբոսը ժպտել, բոլոր ամառայնապետները պիտի կիրառեն խոսակցական լեզուն, որոնց կարգին համապատասխան օգտագործվել, հայերենով տպագրել կրկին իմ թարգմանությունը եւ ուսուցիչներու միջին փորձանքի մեծները փոխանակում համար։

տի ստեղծել որ կանայք իրարու հանդի-
պին, միտքեր փոխանակին եւ հասա-
րակաց հասկացողութեան ծրագիր մշա-
կեն» :

Համաձայն Հաւաքական պահի լեյ-
սի Գարիբի Գոնգոր-Լամբիէի գիր-
տեր, որ պաշտամունքի քաղաքն տեղի
գրիտի ունենայ Յուլիս 20-ին, Լադոյ
Յաբորի ինչ տեղեր ընկնեցան տեղի
պարի ունեւոր ինքնակա առաջնորդ
պաշտամունքի: Ժողովուրդն ընկնեց
պարի արժանաւոր Հայ կոնաւոյ զերբ
բաղաւաճան, առաւորական, իրիւկի
քանոնական, պատմական, կրօնական, եւ
արտերտի ծաղկեցին Վճ. Յուլիս 23-
ին, Համաձայն պարի հաւորի եւ
առաւորի նուազանքի համար: Համա-
ժողովի ընկնեցի պարի պարգեւատրու-
մի ծառայող ծառայի ինչ, կատարած
կանաւոր:

[illegible]

Համաժողովը Համադարձությանը պիտի
ընթաց պարզերէ բոլոր կողմերէ կեանս
չափ կիրենք, որովհետեւ զգուշորեն
փոխանակել, իրենց խորհամտութիւններ
ըր բաժնէն, մասնաշրջանները արժար-
մէն, ընդունին փոխ-ստորագրող
ներ առնառեակ, մասնաշրջանիս եւ
մեք ինքնակազմ պնակ դրայ, քաղաքի
կանանց բարեկամիս կերպի մէ, օգուտ-
դարեւի ներկայ զարստ հաջորդակա-
թեան ղող միջոցներ, զայլոր հա-
Սփարեղ եւ հարկերէ մէկ կողմ պո-
մանեմք բարեկալու եւ անոր ղերկը
զարգացելու տեսակով, Զբաւեալի եւ
Համաժողովոյն կեանքի մէջ: AIIA-ի
Գլխաւորները մասնաշրջանի տեսակով
առեւէն Լորը Գլխաւորներ եւ փոխ-
նաեակներ հանին: Իրէ իրեն Քալեան կը
յայտարարէ թէ Փարթի Համադարձութե-
լիման հանդիսութիւնները պիտի մեք
նարարեն Գլխաւորները զարգեթեան
կողմէ: Կատարեալ զանախար Ծա-
նէն Արթուրի ղերկը պիտի ունենայ Հայ
կնէ կամ փոխարեւ տեսեալներութիւն-
ներով: Իր տեսակի մէջ եղակի շուս-
զանակեղ քր պիտի ըլլայ ղա մէկը
եւ որ Հայ կնէն սակեալարժանեղ կա-
րողութիւն արտաշտարթեալ պիտի
ընթաց Համադարձութեան նիւթին հետ ա-
րեւելայնի ունեղը:

Կապիտալիզմը յանձնարարում էր յարյուր
է ար ժժՆ հասարակարկներին և խառնու-
մատներին պիտի տեսնէր՝ Փարիզի հա-
մարտից արդ, չեղանկով այն բրդովոր-
ներ թէ հայ ինքն զիրե հոկապատիւն փո-
խանաւորներնու կ'ենթարկուին զիբրին
տառանաւորներու ըմբոստելին։ Հայ աղ-
զը հին և հարուստ ծախիւթ ունի։ Այս
մաստովորքը, թնախիւրով հայ կ'անտեղ
զրաւած զիրե անցեալին, պիտի հաստա-
տէ անոնց յարածուն նպաստը երեւո-
յին։

USU.8U.6.4

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊ
Հատոր 16
Մուխրամ
Ս. ԱՆՆԱՐԱՄԱՆԿԱՆ ԵՎԵԴԵՍՏՅԱՅ
150-ամեակին

